

Izdaš Ingolovanske knjižarne. — Cena 38 Din za celo leto. — Za mesec stroje 60 Din. — Posredna štampa 1 Din. — V ilustracijah delu vsake drobna vrstica ali uje prostor 10 Din.

Priloga se izdaja srede ob 6 jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, navedena je in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Kaj se je naredilo v 14 dneh. Berite in sodite.

Narodna skupščina nas stane dnevno skoro en milijon dinarjev. Zato davkoplačevalci po pravici zahtevajo, da skupščina dela, ne pa da se samo prepira in pretepa.

Dela pa niso hoteli žerjavovci oziroma samostojni demokrati in radičevci ter so skoro celo prvo polletje ovirali delo tako, da se ni premaknilo z mrtve točke. Vpili so, tolkli po pulitih, vlagali na koše otročjih nujnih predlogov, popravljali zapisnike. S svojimi brezvestnimi hujskarijami so napravili tako napetost v zbornici, da so počili usodepolni strelji. Samostojni kratki s svojim izzivanjem nosijo očrtno za dve življenji in velik evropski škandali.

Po usodepolnih streljih pa je v zbornici zavela sveža sapa. Samostojni demokrati in radičevci so ostali doma ter hoteli zopet boj in volitve. Dr. Korošec pa je rekel: Ljudstvo je potrebno našega dela, ne pa volitev.

In narodna skupščina je pod vodstvom dr. Koroščeve vlade začela zopet delati ter naredila v kratkih dneh toliko, kolikor preje več let skupaj ni sklenila.

Iz tega je jasno razvidno, kje je krivda, da narodna skupščina preje ni delala. Vidi se pa tudi, kako prav je imel dr. Korošec, ko je odločno zahteval, da skupščina dela, ne pa da se država zopet razburja z nepotrebnimi volitvami. Naredilo pa se je v teh kratkih dneh tole:

Sprejel se je državljanski zakon, ki je na tisočem ljudem pomagal iz raznih zelo neprijetnih težav, ker so kot tujci živeli v naši državi, imeli vse dolžnosti, pravic pa nič.

Drugi je bil zakon o sodnikih, ki se je vlekkel že dolgo vrsto let skozi zbornico.

Tretji je bil zakon o sodiščih, da bodo bolj urejeno in hitreje delali kot doslej, zlasti v spodnjih krajih naše države, kjer se je čakalo po celo vrsto let na obravnave.

Četrti je bil zakon o dobrovoljcih.

Peti je bil zakon o invalidskih zakonih.

Šesti so bile znane nettunske konvencije, ki urejajo celo množico gospodarskih zadev med nami in Italijo. Te konvencije z Italijo so že sklenili žerjavovci in radičevci, pa jih narodna skupščina ni še potrdila. Radi tega so vse tuje države z nezaupanjem gledale na nas in je bilo poleg hujskanja žerjavovcev tudi to vzrok, da velikega inozemskega posojila še nismo dobili.

Sedmi je bil trgovska pogodba z Grčijo. Osmi trgovski sporazum z republiko Poljsko.

Deveti pa, da se za letošnje leto nobena gimnazija ne ukine, dasi je finančni zakon to predvideval.

Narodna skupščina je šla sedaj na počitnice — zadnja med evropskimi. In kakor je sklenjeno, se bo prva zopet sešla — menda že okrog 20. septembra.

Počitnice pa niso popolne. Razni odbori delajo ter pripravljajo zakonske načrte za nadaljnje zasedanje. Na vrsto pridejo:

Zakon o šolstvu;
zakon o razdolžitvi kmetov;
zakon o odvetništvu in državnih pravniki;

zakon o zemljiških katastrih;
zakon o ureditvi agrarnih odnosov v Dalmaciji.

Ko bi naša narodna skupščina vsa leta tako delala kot sedaj pod vlado dr. Korošca, bi bilo v naši Jugoslaviji pač drugače, kot je sedaj.

Ni vseeno, ali stoji pri državnem krmi-lu kak Pribičević ali kak dr. Korošec.

Zgodba o bobnu in še kaj.

Znano je, da razna finančna oblastva neprestano pošiljajo na podrejene urade razne okrožnice o pobiranju davkov: sedaj, kako naj se pobira ta ali oni davek, sedaj, kdaj naj se iztirjajo zaostanki, sedaj zopet, kako je razlagati to ali ono določbo itd. Takih okrožnic kar dežuje.

Pa je v teh dneh zopet ena prišla o pobiranju zaostankov. Jasno je, da se morajo ti tudi pobirati, dasi so baš naši poslanci dosegli, da se pobirajo po obrokih. Nihče pa ne bo zato, da bi se sploh ne plačevali, ker bi s tem bili končno oškodovani oni davkoplačevalci, ki vestno plačujejo davke.

In glejte jih hujkačev. Radi take okrožnice, ki se vedno ponavljajo, odkar davkarija obstoji, so zagnali: klerikalci hočejo kmeta spraviti na boben.

Bomo pa povedali še enkrat, kako spravljajo kmeta na boben klerikalci, kako pa liberalci.

Preden je Krek začel ustanavljati hranilnice in posojilnice, so kmečki liberalci-oderuhi kar na debelo spravljali kmete na boben in ni ga bilo dneva, da ne bi pel danes pred to, jutri pred ono hišo. To so sicer znane reči, pa je prav, da se ne pozabijo. Naša stranka je bila tista, ki je te bobne s svojimi hranilnicami in posojilnicami čedno pospravila v kraj, dasi so se vprav liberalci z vso surovostjo in grdobijo vlekli za svoje kmetijske oderuhe.

To je ena.

Druga pa je ta. Po vojski so baš liberalci-žerjavovci izlekli te bobne zopet na dan ter naložili kmetom in tudi drugim stanovom take davke, da so ti bobni zopet zapeli pred kmetijskimi hišami. Ali se spomnite pred leti, ko so imeli žerjavovci največjo moč in se je kmetom dobesedno vlekla živina iz hleva ter se oklicavale javne dražbe, ker kmetje niso mogli davka plačati. Ali vam hočemo navajati zglede? Cela Slovenija se je naravnost zvijala v davčnem škripcu ter jemala konec, žerjavovska »Domovina« pa je pisala: »Davki, ki jih plačujejo kmetje danes, so tako niski, kot menda ne v nobeni drugi državi« (12. 5. 1922).

Pa so zopet prišli klerikalci, ki so davčno breme znatno znižali. Dohodninski davek, s katerim so preje žerjavovci kmetom krave vlekli iz hleva, so baš klerikalci že letos takorekoč odpravili v finančnem zakonu. Danes je le še malo kmetov, ki plačujejo dohodninski davek, nekdanj pod žerjavovsko vlado strah in trepet našega kmeta.

Vrhutega je v zadnjem državnem proračunu in finančnem zakonu cela vrsta davčnih in zlasti taksnih olajšav. Tako so samo za letos naši poslanci dosegli, da bo že letos Slovenija plačala ogromne milijone davkov manj, kot jih je v letih pod žerjavovsko vlado. Ko bodo objavljene uradne številke, jih bomo prinesli, da bodo ljudje videli, kje so bobni in kje niso.

To pa še ni vse. Ko so naši ljudje prišli v vlado, se je sprejel nov davčni zakon, ki se bo začel izvajati z novim letom. Po tem zakonu bodo pa za vse tiste, ki so bili res najhujše in najkrivičnejše prizadeti z davkom, davki znižani za 40—50 %, za

druge pa bodo tudi znatno nižji, le nekaterim, ki so primeroma z drugimi malo plačevali, bo za nekaj malega povisano — to se pravi: davki bodo izenačeni.

Sedaj ti pa pride žerjavovec in ti vpije o bobnu. Ali je mogoča večja hinavščina?

Iz vsega pa se vidi, da je žerjavovec čist vse eno, če vse kmete vrag vzame — saj so jih svoj čas, ko so moč imeli baš oni res iz kože devali — gre pa jim samo za hujškarijo. Pa je tako neumna, da se ljudi pač ne bo prijala, kot se jih ni tisoč drugih.

„Avtonomije in druge sleparije“.

Žerjavovci sedaj naenkrat govorijo o novi ureditvi države, o avtonomiji in federalizmu. Koliko je vredno njihovo govorjenje, velja pogledati »Domovino« iz leta 1925, ko je ta žerjavovski list napisal: »Republike, avtonomije in druge ljudske sleparije so za vedno pokopane.«

Kje je trezen človek, ki bi le za pikico verjel žerjavovcem, da jim je za avtonomijo, ko so pred 3 leti na Hrvaškem še v ječo metali ljudi, ki so le malo govorili o preureditvi države in ki so kruto preganjali vsakega uradnika, ki se je drznil biti za avtonomijo.

Najboljše, najprijetnejše, najzanesljivejše

sredstvo za čiščenje ŽELODCA in ČREV
za OTROKE in ODRASLE je:

PRAŠEK

MAGNA
PURA

Ako redno jemljete po vsakem obroku na pravi način v pol čaše vode prašek MAGNA. Vam pospešuje prebavo in preprečuje trdovrtno ŽARSTJE.

ODSTRANJUJE preostalo kislino v želodcu, neprijeten dah iz usta, pehanje, vzdigovanje, gorečico.

ZDRAVI

katar ŽELODCA, katar ČREV, bolezen JETER, krče v želodcu, hemoroidi, tvorbe v želodcu.

Dobite ga v vseh lekarnah: 1 zavezi s točnim navodilom 4 Din ali naročite na naslov: LABORATORIJ »ALGA«, SUSAČ, Tvrniška ulica št. 45 in priložite pismo 10 Din v zameno za 2 zavezi.

Ona: »Včasih je bilo treba dvoje ovac, da se je mogla ženska obleči.«

On: »Da. A danes pa zadostuje ena sama sviloprejka.«

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela „Union“.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestvi; proti poroštvu i. t. d.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Narodni poslanec Vl. Pušenjak:

Razdolžitev kmečkega stanu.

V zadnjem polletju se je pričelo v Srbiji neko novo, neko posebno gibanje, čegar cilj je razdolžitev kmečkega stanu. Ako odkrito presodimo to gibanje, moramo povedati, da ni ljubezen do kmečkega stanu, skrb za napredek kmetijstva povzročila tega gibanja, temveč demagoške namere, želje prikupiti se kmečkemu stanu in pa skrb za obstoj raznih malomestnih in trških »bank« v Srbiji, katere so za časa volitev iz strankarsko-političnih razlogov dajala posojila brez ozira na potrebno varnost. Vprašamo g. Nastasa Petroviča in druge srbijanske pobornike za razdolžitev kmečkega stanu, politične veterane, kaj ste delali zadnjih 30 let, kaj ste delali po prevratu, zakaj ste pustili, da je padel kmet v roke privatnim oderuhom in pa mestnim in trškim bankam, katere zahtevajo od kmeta 30% in več obresti. Čudna in neodkritosrčna je skrb teh ljudskih osrečevalcev za kmeta, ko je znano, da sede vsi ti ljudje in njih strankarski prijatelji v upravnih odborih teh neštevilnih »bank«, katere izkoriščajo kreditne potrebe ljudstva.

O vprašanju razdolžitve kmečkega stanu hočem priobčiti vrsto člankov, da more naše kmečko ljudstvo spoznati namere raznih kmečkih »voditeljev«, kateri so tako pozno spoznali potrebo se brigati za ureditev kreditnih razmer kmečkega ljudstva, kateri predlagajo razne zakonske načrte brez ozira na gospodarske razmere cele države, zakonske načrte, kateri naravnost ogrožajo obstoj raznih gospodarskih organizacij, katere so vprašanje kmečkega kredita povoljno rešile v raznih pokrajinah, kakor n. pr. v Sloveniji.

To gibanje je dalo pobudo poslancem vladnih strank iz Srbije, da so začeli posvečati temu vprašanju svojo pozornost in začeli zahtevati od vlade, da se pobriga za rešitev tega vелеvažnega vprašanja. Sed teh prizadevanj je načrt zakona demokratskega poslanca K. Timotijeviča, o katerem se mnogo govori in piše, katerega hoče v kratkem predložiti Narodni skupščini v pretnem in odobrenju.

Vsebina zakonskega načrta Timotijevič.

V tem zakonskem načrtu se razpravlja o likvidaciji dosedanjih kmečkih dolgov, o bodoči zadolžitvi kmečkega ljudstva, o podpori akcij za kmečki kredit, o splošnih navedbah, o nadzorstvu in kaznih ter o prehodnih določbah. Predlagatelj zahteva, da se morajo kmečki dolгови izplačati in likvidirati ter razlikuje tri vrste kmečkih dolgov. Likvidirati in izplačati ni treba kmečkih dolgov, katerih upniki so Državna hipotekarna banka, Narodna banka, poštna hranilnica, kmetijske zadruge, zadruge za kmetijski kredit in okrajne zaklade v Bosni. Ako je upnik denarni zavod (delniško društvo, hranilnica, banka, nekmečka zadruga itd.) se mora likvidiranje in izplačilo izvršiti v petih letih tako, da se mora letno plačati 20% glavnice in pripadajoče obresti, katere ne smejo biti višje ko 12% ter provizijo, ki ne sme biti višja ko 2%.

Vseh teh ugodnosti je deležen samo kmet kot dolжник ter se v zakonu natančno ugotavlja, kdo se smatra kot kmet. Denarni zavodi upniki morajo sestaviti spisek vseh meničnih dolžnikov v treh izvodih; prvi izvod dobi sodišče prve instance, drugi obdrži denarni zavod, tretji se odda Državni hipotekarni banki. Iz prejetih spisov morajo sestaviti sodišča register začasne predznamke na nepremičnine. Pod enakimi pogoji, kakor kmečki dolгови pri navedenih denarnih zavodih (banke, delniška društva, hranilnice, nekmečke zadruge), se morajo likvidirati kmečki dolгови, ako so upniki, posamezne osebe in druga podjetja, ne denarni zavodi. V tem slučaju se pa ne izvrši predznamba na nepremičnine dolžnika.

Odkod se bodo dobila potrebna sredstva za likvidacijo kmečkih dolgov? V smislu zakonskega načrta bo Državna hipotekarna banka denarnim zavodom otvorila tekoče račune do višine 80% glavnice onih dolgov, katere treba likvidirati. Drž. hipotekarna banka si bo, ako niso njena lastna sredstva dovoljna, potrebna pribavila potem posojila v inozemstvu na podlagi inozemskih posojil, posojil pri Narodni banki in izdajanjem lastnih obveznic. Za te kredite bo računala Drž. hipotekarna banka iste obresti, katere bo sama plačala, povrh pa še 1% kot provizijo.

Bodoče zadolženje kmetov.

Da ne pade kmetško ljudstvo, ki bi se na navedeni način osvobodilo dolgov, za katere mora plačati oderuške obresti, v bodoče spet v roke oderuhom, določa zakonski načrt, da se more v bodoče kmet zadolževati na podlagi menice samo pri kmetijskih zadrugah, zadrugah za kmetijski kredit, okrajnih zakladih v Bosni, poštni hranilnici, Drž. hipot. banki in Narodni banki. Obrestna mera ne sme biti višja ko 12%, banke in drugi nezadružni denarni zavodi smejo pa računati še 2% provizijo.

Organizacija posla.

Ustanovi se fond za kmetijski kredit kot odsek Državne hipotekarne banke, kateremu dodeljuje država potrebna sredstva. Kot taka se navajajo izkupiček za prodano sladkorno tovarno v Beogradu, zakupnina od drž. posestva Belje, ki se naj da v zakup za dobo nad 50 let, izkupiček za prodano manjša drž. posestva, šume in rudnike, polovica dobička Narodne banke, poštna hranilnice, Drž. hipotekarne banke, razredne loterije. Ta fond bi dobil sredstva i na ta način, da morajo oblastne hranilnice in druge samoupravne kreditne ustanove oddati dve tretjini svojih denarnih sredstev denarnim zavodom, ki bi v bodoče podeljevali posojila kmetom, dočim ne smejo te hranilnice in samoupravni denarni zavodi sami podeljevati posojil kmetom.

Razne odredbe.

Spreminja se zakon o kmetijskem kreditu na ta način, da se določa, da se mo-

Neverjetna moč

je skrita v malemu zavitku.
En poizkus Vas bo pre-
pričal, da

Ženska hvala

perilo napravi snežnobelo.
V njej se perilo namoči
preko noči, za izkuha-
vanje pa je najbolje, če se
vzame

**SCHICHTOVO
TERPENTIN MILO**

reta v istem okolišu osnovati dve krajevni zadrugi za kmetijski kredit ministru trgovine in industrije se daje pravica, da more po zaslišanju Gospodarskega sveta, ki pa še ne obstoji, ukreniti likvidacijo denarnega zavoda, kateri bi izvršil oduševstvo. Razun tega se daje ministru trgovine in industrije pravica, da sme izvršiti po'om svojih nadzornikov ali potom tričlanske komisije pregled vseh denarnih zavodov. Dokler se ne predloži enoten zadrugi zakon za celo državo, se naj podeljujejo sredstva, s katerimi razpolaga fond za kmetijski kredit, onim ustanovam, katere naj v bodoče podeljujejo posojila kmetom. Kot naloga novega zadrugi zakona se navaja, da naj isti vsebuje način, kako se naj kmetijski kredit ujedini in izvede potom ene organizacije v državi, kako se naj izvrši likvidacija dolgov pri obstoječih organizacijah za kmetijski kredit.

Naše stališče.

Proti zakonskemu načrtu, katerega glavne določbe smo navedli, je nastal splošen odpor. Zakonski načrt so najostreje obsodili vsi strokovnjaki, proti njemu so nastopili zastopniki bank in denarnih zavodov v celi državi, zakonski načrt ni zadovoljil prav nikogar. Povdariti moram, da so vsi strokovni poročevalci v poljedeljskem ministristvu najodločnejše odklonili zakonski načrt kot neprimeren in navedli vse velike hibe zakonskega načrta.

Samo ob sebi se razume, da odklanjanje zadrugarji zakonski načrt, ki določa, da naj da država ogromna sredstva na razpolago v to svrhu, da se reši ne prezadolžene kmete, temveč banke in denarne zavode v eni pokrajini, dočim bi se v drugih pokrajinah kreditne razmere še poslabšale. Zakonski načrt pomenja delno spremembo

cele vrste zakonov in to tako, da se slabi zakoni, kakor n. pr. zakon o kmetijskem kreditu, še poslabšajo. Mesto, da bi se vse delo za razdolžitev kmetskega stanu in ureditev kreditnih razmer kmetskega stanu osredotočilo v eni organizaciji, se ustvarja še tretja organizacija. Kmetijske kreditne zadruge edino morejo pokazati lepe uspehe v vprašanju kmetijskega kredita, poleg njih se je ustanovila direkcija za kmetijski kredit s svojimi krajevnimi in oblastnimi zadrugami, ki še ni niti pričela z delom, a zakonski načrt ustvarja še tretjo organizacijo: fond za kmet. kredit kot odsek pri Drž. hipotekarni banki. Kreditne razmere n. pr. v Sloveniji bi se znatno poslabšale, ako bi morale regulativne hranilnice dve tretjini svojih denarnih sredstev odstopati drugim zavodom, a same ne bi smele podeljevati posojil kmetom. Neizvedljiva je ideja, da naj novi zadrugi zakon ujedini vse organizacije, kojih namen je dajati kredit kmetu, kakor tudi, da naj vsebuje način, kako se naj likvidirajo dolgovi pri obstoječih organizacijah za kmetijski kredit. Kateri zavodi naj izginejo? Ali obstoječe stare zadruge ali jedva ustanovljene krajevne in oblastne zadruge za kmetijski kredit? Ali naj ostanejo še v naprej Zadrugne zveze ali samo Direkcija za kmet. kredit ali fond za kmet. kredit pri Državni hipotekarni banki? Zakonski načrt ne znači puenostavljenje, pač pa kompliciranje vprašanja kmet. kredita. Nesprejemljive iz gospodarskega in zadrugi stališča so določbe, da sme trgovski minister odrediti likvidacijo denarnih zavodov, da sme odrediti pregled teh zavodov. Grajali smo prevelik vpliv države na zadruge za kmet. kredit, dosledno temu stališču moramo i grajati prevelik vpliv trgovskega ministra, kakor to določa zakonski načrt. Skušnja nas uči, da se dobro razvijajo le svobodni,

iz lastne inicijative ustanovljeni denarni zavodi, brez državne kontrole, odnosno prevelikega vpliva države.

Kako si zamišljajo rešitev tega vprašanja drugi strokovnjaki in politiki, kaj se je v tem oziru pred izbruhom svetovne vojske predlagalo in ukrenilo, bom razpravljaval v nadaljnjih člankih.

Slovenskemu ženstvu!

Velikansko protestno gibanje proti nečuvenim napadom brezverskega časopisa na našega voditelja je pokazalo, da slovenski narod zna ceniti čast svojo in čast svojih velikih sinov.

Slovenski narod in njegov voditelj ministrski predsednik dr. Korošec je dobil zadoščenje tudi s tem, da mu je poverjeno vodstvo države.

Zene, dekleta, ne pozabimo pa, da brezversko časopisje še vedno grdi katoliško prepričanje, kadarkoli se ponudi prilika. Bodimo v boju proti brezverskemu časopisju še bolj odločne in brezobzirne. Zapomnimo si vsakega, ki bo še naprej z naraščanjem teh listov podpiral sramotenje slovenskega naroda. Ne dopustimo, da bi si s našim denarjem vzdrževali brezverske časopise. Podpirajmo dosledno in povsod ljudi krščanskega mišljenja, ki podpirajo naše katoliške liste.

Pri ženitovanjskem posredovalcu. »Ta partija mi zelo ugaja, le to me moti, ker ima gospodična leseno nogo.« »Ah, kaj zato,« je prigovarjal posredovalec, »le pomislite nekoliko. Recimo, da poročite revno, ki ima obe nogi zdravi. Nekega dne jo povozijo avto, prepeljejo jo v bolnico, nogo odrežejo in končno ji morate še leseno nogo kupiti, poleg tega, da ste imeli že velike stroške. Tu pa imate že vse gotovo.«

NOVIČAR

d Nj. Vel. kralj Aleksander je došel za dalj časa na Bled.

d 700 letnico ustanovitve župnije Črnomelj bodo praznovali tri dni, in sicer 7., 8. in 9. septembra s cerkvenimi slovesnostmi, raznimi predavanji in orlovskim telovadnim nastopom. Pri proslavi bo navzoč tudi prevz. knezoškof A. B. Jeglič. Točni spored na tiskanih vabilih. Polovična vožnja zagotovljena.

d Davčni urad v Velikih Laščah. Glede ukinitve davčnega urada Vel. Lašče je posredoval g. posl. Škulj. Urada ne bodo ukinitili. Ostanke pri starem.

d Za poškodovance po toči, ki je silno prizadejala 14 občin v kamniškem in deloma v kranjskem okraju, sta vložila poslanca Strcin in Brodar nujen zakonski predlog za pomoč. Dne 13. avgusta je ta predlog v skupščini utemeljeval poslanec Strcin. Opisal je milijonsko škodo in veliko bedo, ki vlada v prizadetih občinah. Zahteval je pomoč 1.200.000 Din. Nujnost tega predloga je bila sprejeta in je bil ta zakonski predlog izročen finančnemu odboru.

d Kakšni so novi predpisi o orožnih listih. Po § 49. pravilnika za izvrševanje novega zakona o posesti in nošenju orožja se morajo za leto 1928. izdani orožni listi v roku treh mesecev vrniti pristojnemu oblastvu, da jih zamenja z novimi orožnimi listi. Vsi posestniki orožnih listov morajo v ta namen tekom enega meseca izročiti orožne liste pristojnemu županstvu, v Ljubljani pa policijskemu ravnateljstvu. Županstvo odnosno policijsko ravnateljstvo izda za izročene orožne liste začasno potrdilo. Kdor bi do 10. septembra na ta način ne oddal orožnega lista, mora potem s posebno prošnjo prositi za zamenjavo orožnega lista. Oni, ki imajo za leto 1928. veljavne orožni list, ne plačajo za novega nobene takse.

d Za pomoč po toči poškodovanim občinam v Dravski dolini, pa tudi za pomoč po neurju poškodovanim krajem v Požeji na Hrvaškem, je vložil v narodni skupščini nujni predlog g. poslanec Fr. Zebot.

d Samostojno premovanje deklet. V Dupljah pri Trzinu je samostojna gospoda napovedala za nedeljo 26. t. m. prireditev, na kateri — kakor stoji na plakatih — najlepše dekletke dobi nagrado. Torej čisto navadno premovanje deklet. Kako je to za dekleta kot bodoče matere vzgojno, si vsak krščanski človek sam lahko misli. Radovedni smo, kateri starši se bodo tako ponizali, da bodo svoja dekleta pošiljali na tako prireditev.

d Delavstvo papirnice v Vevčah je proglasilo stavko, ker so lastniki tovarne odbili vsestransko upravičene in izvršljive zahteve delavstva.

d Zastopniki Strokovne zveze tobakne delavstva so obiskali te dni pod vodstvom posl. Smodeja v Belgradu razne odločujoče činitelje, med njimi tudi min.

predsednika dr. Korošca. Dobili so zagotovilo, da se bo položaj tobačnega delavstva v kratkem uredil.

d Prodaja brezalkoholnih sokov v naši državi, posebno v Sloveniji, silno narašča! Gostilne, ki pred leti niso imele niti malinovca, prodajajo sedaj že več vrst sokov, tako da bodo pivci kmalu pričeli zavidati abstinence, ker imajo na razpolago že prav lepo izbero osvežujočih brezalkoholnih pijač.

d Dalmatinski krošnjariji pred cerkvami. Je že res, da vseh Dalmatincev ne more preživljati njihova kamenita rodna gruda, res je pa tudi, da je tistih krošnjarjev vse preveč vsepovsod. Mislim, če bi prišel na luno, da bi jih srečal tudi tam. Ne na cesti, ne v gostilni ali v kavarni, ne v železniškem vagonu nimaš miru pred njimi. V cerkev se med službo božjo dosedaj še niso rinili, vsaj meni to ni znano. Toda pred cerkvijo pa že naletiš na krošnjarja, ki šundra tudi med službo božjo. To-le moram javno povedati: Nedavno sem obiskal prijazno faro pri Kamniku. Kamniški »brzec« je imel nekaj zamude, pa sem prišel de cerkve, ko je bila že pridiga. Tam v senci pred cerkvijo je stala gruča fantov in mislim celo par mož, med njimi dva dalmatinska krošnjarja s svojo robo v živahni in glasni kupčiji. Gruča je šela gotovo nad 25 glav. Glasno barantanje in govorjenje se je čulo prav v cerkev. Ali je to res dopustno? Že tako se moški svet obnaša v cerkvi zadej za vrati približno le malo bolje nego v hlevu. Ugotavljam, da sem moral prav to grajati na omenjenem kraju. Potem pa ti pride prav med službo božjo še dalmatinski krošnjar motit mlade in stare fante, ki nimajo niti toliko spoštovanja pred svetostjo kraja, da bi vsaj molčali in ne kadili ob odprtih cerkvenih vratih med službo božjo. — Kaj so postali ponekod Slovenci res že taki divjaki? Pa tudi krošnjariji — proč izpred cerkvenih vrat! F. K—n.

d Veliki župan v Bački je strogo pod kaznijo prepovedal soloobveznim otrokom obisk gostiln, kavarn in plesnih prireditev.

d Vestfelski Slovenci poročajo, da slišijo v Nemčiji petje, godbo in novice po ljubljanski radio-postaji nad vse glasno in razločno.

d Kdo želi postati vojaški godbenik? Vojaška glasbena šola v Vršču sprejme letos 1. novembra 160 dečkov za gojence. Za pogoje za sprejem v to šolo se je obrniti na najbližje okrajno glavarstvo ali do bližnjega vojaškega kapelnika.

d V Toplicah na Dolenjskem je umrl zaveden krščanski učitelj g. Josip Vrbinc. Zopet ena izmed neštivilnih žrtev svoječasnega žerjavovskega preganjanja.

d Dne 9. septembra bo v Komendi fantovski dan. Ta dan se pri nas zbora fantje iz vse dekanije. Pred cerkvijo bo popoldanskem cerkvenem opravilu zborovanje. Govorita gg. dr. G. Rožman in dr. J. Basaj. Po zborovanju pa je telovadna

prireditev tukajšnjega odseka. Fantje, vsi ta dan v lepo Komendo!

d Poseben Pastirski list je napisal presv. knezoškof dr. A. B. Jeglič ob priliki slovesnega praznovanja 700-letnice ustanovitve župnije sv. Petra v Črnomlju. Pastirski list bodo čitali 2. septembra po vseh farnih cerkvah semiške dekanije.

d Ljubljanska borza dela. Delo je na razpolago: moškim: 6 kotlarjem, 5 kovinostugarjem, 1 mehaniku za pisalne stroje, 10 pleskarjem in črkoslikarjem, 6 mizarjem, 1 strojniku, 1 sedlarju, 2 pilarjem, 1 kurjaču, 1 strojnem ključavničarju, 2 elektromonterjema, 2 kleparjema, 1 tapetniku, 3 čevljarjem, 2 mlinarjem, 1 slaščičarju, 6 minerjem, 2 hlapcem, 1 vodoinštalaterju, 6 zidarjem, 4 tesarjem, 1 mlademu kuharju, 3 trgov. potnikom za razpečevanje kuhinjskih predmetov, 2 navadnim delavcem, 9 vajencem; ženskam: 1 šivilji, 4 šiviljam za plašče, 2 šteparicam, 2 pletilkam, 2 špulericam, 1 orožniški kuharici, 1 služkinji z znanjem italijanščine.

d Romanje k Sv. Jožefu nad Celjem. V nedeljo 2. septembra ste vsi vabljeni, da pridete k sv. Jožefu nad Celjem. Kličte Vas na to romanje Slovenska straža. Naš slovenski narod je majhen in silno potrebuje božje pomoči! Da bi nam Bog podelil milost notranjega miru in da bi se med seboj Slovenci mnogo bolj ljubili. Naš narod je zelo majhen in mogočni so zedje nas od vseh strani pritiskajo ter ogrežajo naše življenske sile. Ne da bi mogli kaj pomagati, moramo gledati, kako jemljejo našim krvnim bratom svobodo slovenskega udejstvovanja, kako skušajo ubiti v srcih naših slovenskih otrok ljubezen do lastnega naroda, do našega jezika. Mi katoliški Slovenci imamo proti nekrščanskemu in krivičnemu nasilju mogočno orožje: molitev! Zato pojdemo k svetemu Jožefu, varihu slovenskega naroda. To pot pojdemo vsi prositi in moliti ne za našo malenkostne zasebne revščine, ampak za ves naš narod! Natančnega sporeda nam danes še ni mogoče objaviti. Med slovesno sv. mašo, ki bo ob 10, bo cerkven govor o dolžnostih katoličana do lastnega naroda. Po cerkvenem opravilu bo pred cerkvijo javen shod Slovenske straže, na katerem bo govoril predsednik prof. dr. Valentin Rožič. Kdor se hoče udeležiti romanja, naj se javi do 31. avg. pisarni Slovenske straže, Poljanski nasip 10, da mu pošljemo izkaznico za polovično vožnjo. Kdor še ni član, naj nam pošlje vsaj 5 Din za društveni sklad.

d Pozdravi iz daljne Argentine. Buenos Aires, 20. julija 1928. Podpisani pošiljamo pozdrave vsem bralcem »Domoljuba«, svojim domačim in vsem Slovincem. Tukaj živimo Slovenci prav različno življenje, ker je malo stalnega dela. Posebno novodošli izseljenci imajo slab začetek, ker pridejo po navadi v roke raznim izkoriščevalcem. Posebno slabo je pa onim, ki so poslani od raznih oblasti daleč v notranjost dežele, v šumo ali na železnico, kjer so prav slabo plačani. Potem si pa vsak pomaga na svojo roko. To se razume, da smo večina izmed nas doživeli prav bridke preizkušnje. Mi smo sedaj zaposleni v Buenos Airesu, ob mor-

skem obrežju, kjer se gradi nova tovarna, katera bo po svoji ogromnosti in modernosti baje največja te vrste na svetu. Delo je še precej dobro plačano, samo nevarno je, ker smo zmerom v visotini. Precej se jih poskoduje ali ubije. Mi smo do sedaj razen malih izjem, še zdravi, samo Pečarič se je nekaj ponesrečil na roki. Živimo precej skromno življenje, da se kakšen dinarček prihrani. — Anton Zalar, Št. Vid nad Cerknico. Josp Jarč, Prečna pri Nov. mestu. Pečarič Alojz, Čurile, Leop. Setina, Dol. Straža. Ivan Marzidovšek, Ljubljana. Franc Sedlar, Breg pri Kamniku.

d Tri velike železniške nesreče. Na progi Belgrad — Skopje med postajama Presevo — Tabanovce se je 16. avgusta okrog pol dveh popoldne zgodila velika železniška nesreča. Potniški vlak s štirinajstimi vagoni je skočil s tira. Vozovi so se preobrnilni. Po dosedaj dospelih vesteh je okrog 20 mrtvih, 30 težko ranjenih in več lahko ranjenih. Težka nesreča se je zgodila zaradi negotovosti proge. Iz Kumanova je takoj prispela pomoč. V treh posebnih vlakih so odpotovali na kraj nesreče vodja sanitetnega oddelka z zdravniki z Skoplja in Kumanova s posebnim sanitetnim materialom. Prometni minister g. Andra Stanič je z glavnim železniškim ravnateljem in več višjimi uradniki takoj odpotoval na lice mesta. To je ena največjih nesreč, kar se jih je v zadnjih letih zgodilo v naši državi. — Na progi Niš — Belgrad v bližini postaje Topenica je brzovlak št. 110, ki se je iz Niša odpeljal 15. avgusta, eksplozirala dovodna cev za ogrjevanje. Vlakovod. Lebedev je bil kljub temu, da je zadobil hude opekline zaradi vrele vode, toliko pri sebi, da je pravčasno vlak ustavil. Od eksplozije pa sta bila ubita inspektor ing. Kosta Georgijević, ki je skočil ob priliki eksplozije iz drvečega vlaka, in strojnik Rus Aleksander Lebedev. Težko so ranjeni ing. Milosavljevič, katerega stanje je brezupno, in pa še dva železničarja. — Tretja železniška nesreča se je pripetila na progi Veles — Skopje. Orožniški podporoč. Milan Acimović se je peljal z derezino. Z njim so bili trije orožniki, en šofer in en železničar. Ne daleč od male postaje Dračevo so pričeli psi besno napadati derezino. Pri tem je derezina povozila enega psa, zaradi česar se je probrnila v brezno, poleg katerega pelje proga. Podporočnik in ostali so težko ranjeni. Takoj so jih prepeljali v bolnišnico.

d Med odbijače dveh vagonov je prišel zavirač Gjuro Kalžić v Sisku. Nesrečni železničar je bil takoj živ.

d Ko je hotel prekorati tir, je zgrabila lokomotiva ključavničarja Andr. Gutmana na kolodvoru v Varaždinu in ga tako poškodovala, da bo težko ozdravel.

d Prospektim in drugim katoliškim društvom! Katoliško sloven. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru prosi društva, da se udeležijo s svojim članstvom in zastavami proslave 25-letnice obstoja tega društva, ki se bo vršila v nedeljo, dne 2. septembra 1928. Zaprošena je polovična vožnja na vseh progah ljubljanske železniške direkcije. Končna izstopna postaja je Maribor.

d Toča v loški dolini na Notranjskem. V petek, 17. t. m. ob 6 se je nenadoma vsula strašno debela toča s tako silo, da je pobelila polje in gore. Kar ni vzela strašna suša, ki je vladala pri nas, je sedaj uničila toča. Najhuje je prizadeta prašičja krma. Najbolj je padala toča v vaseh Šmarata, Kozarišče, Igavas in Pudob. Oklestila je sadje, pobila veliko šip na oknih in tudi nekaj kokoši, ki so bile zunaj. Obenem je treščilo na Babno polico, kjer je zgorel en hlev in ubilo eno svinjo pri »Rihtarju«. Praviako smo dobili poročilo iz Blok, da je ob isti uri potokla toča v vaseh Studence, Runarko, Ravne in Benete.

d Dotaknil se je lektrične žice, padel na tla in se ubil 25 letni Vinko Močnik iz Rake pri Krškem. Pritrjeval je električno žarnico pri stavbi potne hranilnice v Ljubljani.

d Kopa desk se je vsula nanj. Pri delu v sušaški luki se je te dni pripetila huda nesreča. 18 letni delavec Kamenar s Trsata je nakladal deske. Pri tem se je usula nanj velika kopa desk in ga podsula. Kamenar je bil takoj mrtev.

d Utonil je v kopališču Golibar na Dravi pri Osijeku orožniški narednik Andrej Jelovšek iz Guštanja.

d V Dravi pri Mariboru sta utonila krojaški pomočnik Voda Franc in 10 letni dečko Oman Srečko.

d V vodnjaku je utonila 13 letna Anica, hčerka učiteljice Ane Latovičeve v Gornjem Vrapču pri Zagrebu.

d Prisotnost duha je rešila trem življenjem. Na Veliki Šmaren se je kopala v Dravi pri Mariboru neka ženska. Tam v bližini pa je znan vrtinec; ženska je prišla v njegovo bližino. Čim se je to zgodilo, so se že čuli obupni klici na pomoč. V Dravo je skočil možki, ki je govoril hrvatski. Ženska se ga je v trenutku oklenila s takšno silo okoli vratu, da sta se oba začela potapljati. Klicala sta na pomoč. Pa se je vrge v Dravine valove še neki železničar. Že sta bila utopljenca na tem, da izgineta pod vodo. V zadnjem trenutku je še možki prijel železničarja za noge. Nesreča je bila za vse tri neizogibna. Na obali se je zbralo veliko ljudi; vsi so vpili na pomoč, niko pa ni vedel, kako pomagati. Zgoraj na drž. mestu pa so postajali ter z grozo opazovali težko borbo nesrečne trojke s smrtjo. Vsak trenutek je lahko nastopila katastrofa. Tedaj pa je Nestl Dabtinger, uslužbenec pri mestnem vodovodu, iztrgal v bližini stoječemu ribiču drog iz rok ter ga pomolil v zadnjem trenutku železničarju, ki ga je zagrabil z rokami ter privlekel s seboj neznane moškega, ki ga je držal za noge, ter žensko, ki se ga je krčevito oklepala z rokami okoli vratu. Duhaprisotnost enega človeka je trojici rešila življenje.

d Dva požara. Strela je udarila v skedenj posestnika Andreja Mlakarja na Babni polici (Stari trg pri Ložu). Pogorel je skedenj s pridelki vred in svinjak. Ubilo je konja in sežgalo svinjo. — Po udaru strele je zgorela hiša Marije Turk iz Gor. Logatca. Sreča, da ni bilo vetra in da so sosedne hiše krite z opeko, ker bi bil sicer v nevarnosti ves Gor. Logatec.

Shod SLS se bo vršil pri sv. Nikolaju pri Moravčah 26. avgusta 1928. po deseti sv. maši. Govorili bodo poslanca Kremžar in Strcin ter dr. Cepuder. Vabimo vse okoličane k udeležbi.

d 80 cralov najboljšega starega gozda je uničil požar v gozdu »Jelina« blizu Osjeka v Slavoniji. Zanetila je iskra iz lokomotive.

d Vojaški avto se je prevrnil v jarek med Sarajevom in Kalinovičem. Dva vojaka težko ranjena, dimnikar za vojaške zgradbe pa ubit.

d Tudi suknja sodnika ni varna pred tatovi. Pred dnevi je prišel v prostore okrajnega sodišča v Ogulinu neki tujec in ko je videl, da v sobi ni nikogar, je ukradel sodniku suknjo. Ko se je sodnik vrnil in opazil tatvino, je obvestil o tem orožnike, ki so kmalu nato tatu prijeli na kolodvoru.

d Pri volitvah v oblastno upravo humanitarnih fondov, ki se vrše 10. septembra, bodo volili vsi zavedni železničarji listo, katere nosilec je Kores Martin, ključavničar državnih železnic.

d Neki žerjavovski podlež, čigar ime bomo izročili javnosti, kakor hitro bo vsa stvar po pristojni oblasti dognana, nam je pod imenom našega somišljenika poslal iz Boh. Bistrice dopis, v katerem je sporočil neumno izmišljotino, da je soproga tamošnjega kovaškega mojstra Lovrenca Zvaba porodila trojčke. Obžalujemo, da smo sicer nehoje in nevede povzročili nepotrebno govorjenje in bomo skrbeli, da podlo dejanje pravega dopisnika ne ostane nekaznovano.

d Škofjelovski okoličan. Vaše pismo je brez podpisa. Zato brez odziva. Kdor obdoljuje, mora sprejeti odgovornost za to. Če si je ne upa, je težko verjeti. Oprostite! — Hrastov.

Prihodnji romarski shod pri Sv. Antonu v Stangi se vrši na Angeljsko nedeljo, 2. septembra, kamor vodi zdaj udobni dohod z nove železniške postaje »Jernica« čez Malo Stango.

d Potrtim, onemoglim, za delo nespособnim dá naravna »Franz Josef« grenčica prosto kroženje krvi in zviša telesno in duševno delazmožnost. Vodilni kliniki dokazujejo, da je »Franz-Josef« voda tudi za duševne delavce, nerazvorne in ženske neprecenljivo odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Slabokrvnim se nudi sedaj naravna prilika za naglo ozdravljenje, ker so to najboljši meseci za okrepitev krvi z »Energinom«, železnatim kina - vinom. Za ozdravljenje in ojačenje krvi pri odraslih in otrocih zadoščajo tri velike steklenice. Dobiva se v vseh lekarnah. Ena velika steklenica s točnim navodilom 40 Din, tri steklen. »Energina« železnatega kina - vina po pošti za 128 Din razpošilja Laboratorij »ALGA«, Sušak.

d Srečke državne, Vojna škoda, rdeči križ in druge, tudi tuje, pregleduje, shrani, prodaja, kupuje, daje pojasnila: Dr. Ivan Černe, gospodar, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. - Za odgovor dinar znamka.

PO DOMOVINI

Zbor vojnih trpinov na Brezjah.

Pekoče ozračje. Tupatam so se vžigale na predvečer hude nevihte. Pa ne to niti skrajno napeti položaj v notranosti države, niti do fanatizma razpaljene strasti po časopisju niso mogle zadržati trum in det, ki so v nedeljo hitele na Brezje. Že v soboto je mrgolelo po belih cestah množ in fantov. Ta peš po ure in ure daleč, tam kolone 20—25 fantov na kolesu, zopet drugod cele družine na zapravljenih kolesih, vsi, vsi gori k Mariji. Sredi ponosne Gorenjske iz vira mil, čudodelen studenček, ki teče naravnost iz njenega srca — ima lekovit balzam tudi za možsko srce. Koliko nas je bilo? Samo izkaznic, ki so bile izključno za moške, se je prodalo okoli 4000, dasi največ udeležencev izkaznic sploh ni vzelo. Cerkev brezka je bila vedno polna počenši od sobote zjutraj do nedelje zvečer. Ubogi patri! V tesnih jeklah izpovednic v zadušljivo-nasičenem zraku so vztrajali ure in ure s čudovito gorečnostjo s silnim zajejanjem, da niso obnemogli in se zgrudili. Tisoči in tisoči so šli skozi Betisaido in se nasitili kruha življenja. Hvala Vam preiskrvena, vrli sinovi sv. Frančiška! Povsod vzorna disciplina, nikjer pijančevanja, nikjer kvant. Ali so to moške, ki so jih 4 leta in več urili v klanju, v surovosti, ki so videli prizore take, pred katerimi strmeče zastaja celo Sekspirovo pero. Ponosni moške, tudi Vam hvala, spojila nas je kri in groza, ne razdruži nas več nobena sila.

Ob 10 so zadonele fanfare raz zvonika cerkve in bataljoni so se zbrali okoli prižnice na prostem, kjer jim je kurat Bonač polagal na srce zvestobo, moštost in vztrajnost, pozval jih, naj se za 3 minute zatope v resen molk in premišljevanje preteklosti in naprosijo nato godbo »Sloga« iz Ljubljane, naj turobno zasvira padlim in letos umrlim tovarišem v slovo.

Zbrani in resni so bili moške med sv. mašo na prostem, ki jo je daroval bivši vojni kurat Kogej in ta zbranost in resnoba se je še povečala, ko je po maši intoniral trtvaške molitve za pokojne in so pevc v raznih primernih pesmih poveljevali blažen spomin dragih padlih in so jih v duhu kot gorenjski fantje spremili na zelene travnike ob rajskem mirozovju Boga miru in večnega odpočitka.

Koj nato je kratko zborovanje otvoril na prostem podpredsednik Orehek, predlagal 3 primerne brzojavke kralju, generalu Majstru in radi težke bolezni odsotnemu predsedniku, maj. Colariču.

Govoril je o tovariših v robstvu, iskreno jih pozdravljal in opominjal, naj vedno mislimo nanje in v neumornem delu, skrbno in odločno pripravljamo boljše bodočnost sebi, Primorju in Korotlanu.

Človek se zares čudi, da imajo naši tovariši invalidi še toliko energije, da se že neseštetokrat varani v svojih pravicah hudo prizadeje, vendar tako krepko in vztrajno bore za svoje pravice. »Za staro invalidsko pravdo, in ta pravda,« tako je v svojem govoru rekel tajnik U. V. I. Jov. Tomc, »bo šele dograna, ko bo sama Slovensija dajala in tudi rezala kruh vsem njenim poškodovancem potom oblastnih odborov.«

Tovariši! Hvala Vam še enkrat in na delo! Pazite na spomenike odnosno pripravljajte jih in ne pozabite na najbolj potrebne: vojne pohablence, vdove in sirote.

Radovan Hrastov:

In spet so zapeli zvonovi...

Smarna gora!

Kakor otok sredi morja stoji — pa jo vidiš od vseh strani in sredi doline, kako klpi v nebo in gleda vsenaokoli pod seboj: po ljubljanski ravnini mimo Posavja prav do Bizovika in Zaloga in Dola; pa čez ljubljanski grad v barje in prav do pod Krima; pa v gorenjsko stran do Kranja in še dalje tja gor čez Britof in mimo Preddevora v pobočje Storičevih sten; pa še proti planinam in Kamniku, kolikor ji pogleda ne zakriva hrib, na katerem sedi Dobeno in pod njim Rašica.

Smarna gora, naša božja pot!

Prav vsa ta zemlja, kolikor jo ona pod seboj vidi more in jo; prav vse te verne vasice in ob-

močju njenega vida, vsi ti verni iz okoliških občin in bregov, koder vse polno božjih hramov stoji — ves ta svet in ljudje v njem, vsi ti za Smarno goro vedo in vedo tudi za Mater Božjo na njej. Pa ne samo da vedo; tudi zaupajo vanjo, obračajo se k njej in se ji zahvaljujejo leto za letom ob romarskih dneh.

Pa so časih prečudno lepo peli zvonovi raz lin ob romarskih dneh in tudi drugekrat. Le zadnjih deset let niso več peli in jih ni šla dolina in naša bridka polja... Celo desetletje niso mogli njih zvoki raz gore v prostrano polje, prav toliko časa niso oznanjali dolinam prebivalcem jutranje zore in ne pol-poldanske ure. Saj veste: vojska je bila in tudi zvonovom na Smarni gori ni prizanesla.

Ali je kaj čudno potem, če so se na praznik Marijinega Vnebovzeta vsule množice v gore, kakor jih še ne pomni zlepa ta svet kraj. Na praznik, ko je prišel sam škof blagosloviti nove zvonove in so po desetih letih spet enkrat zapeli svojo veselo pesem in jo je lagodni vetrič mogočno raznesel širom dolinskih polj...

Ze kar v soboto zvečer so prišli mnogi in od daleč. Vso noč so se dohajali in jih je bila polna cerkev. V rano jutro pa so se pomikale iz vseh smeri po mnogih potih kar cele procesije vernikov. Nič jim se niso peli zvonovi v pozdrav, nič niso klicali in vabili novih došlecev; — kljub temu in prav zato so prišli mnogi in mnogi.

Pač pa so pokali topici in tedaj se je pripeljal škof. Vodiški Orli so mu delali špalir. Potlej so se v avtomobilu pripeljale še kumice, same odlične gospe: soproga velikega župana, dr. Vodopivecova, soproga oblastnega predsednika, dr. Natlačenova in še gospa Alešova iz Ježice. Še ena kumica, gospa Zaleteleva je prišla peš.

Mogočno so zapeli številni pevci himno »Povsod Boga« in so gospod knezoški blagoslovili zvonove, potem pa so odvezali vrvi in so zapeli zvonovi svoj prvi slavnostni spev... Kar nekaj je pretreslo človeka v duši, ko so prvič zadoneli iz zvonika po tolikih letih... Res!

In zdaj bodo spet peli, peli... Peli mogočno, peli lepo. Kakor molitev pobožno, ubrano. In bodo spet klicali, bodo spet vabili ob romarskih dneh...

Le nekaj ne bodo storili, ker govoriti ne znajo. Če bi znali, bi rekli: Plačani še nismo! Bo še treba milodarov, o še, še!

Ali razumete klic brez besed...?!

Radovan Hrastov:

Halo, tu radio Ljubljana!

Svoj čas sem bil že pisal o tem kako bo in kakšna neprecenljiva korist bo za vse Slovence, kadar se bo prvič oglašala slovenska beseda v brezmejnem zračnem prostoru in jo bodo posihali lahko čuli tudi tisti onstran naših določenih mej, ki jo morda že toliko let niso imeli priliko.

Tukaj radio Ljubljana...

Tako smo pretekli dni prvpo začeli iz sprejennih aparatov. Bil je pač radosten in tudi zgodovinski dogodek in trenotek, ko se je pojavila in začela iz vsemirja ta lepa, ta topla, ljubezni in radosti polna slovenska beseda in še slovenska pesem, slovenska godba.

To so poskusi. S prvim septembrom pa se začne zares. Redno in po programu, ki je že docela sestavljen. Vsak večer boste lahko poslušali; zdaj v letnih mesecih pred hišo v hladu, pozimi za toplo pečko. Bo to nekaj posebnega. Vsak večer lepa godba, orkestri, koncerti, predavanja, novice, ter poleg tega še tečaj za učenje raznih tujih jezikov. Za naše male pa bo radio prinašal posebno točko: pripovedovanje pravljic.

Tam za Gospodarsko zvezo stoji tista zgradba, iz katere pojde vse, kar bo pač čuti. »Studio« se imenuje. Velika dvorana je v njeni, vsa je z žametom pogrnjena po fleh in zastrta ob zidovih, zato, ker je to treba radi tresenja ali odmeva, ki bi sicer nastalo in se potem seveda tudi čulo. Poleg glavne dvorane je še več manjših sob, kjer stoji različni električni stroji. Ti stroji glas ojačajo, ga pošljejo po posebnem telefonskem vodu v Domžale, kjer stoji

sama postaja. Tam so spet stroji, ki poskrbe, da se glas dovolj ojača in potem dvigne primerno visoko v zrak. Zračni valovi in elektrika v njih potem glas raznese širom zemlje in kdor ima v to svrhu urejen aparat, ga lahko ujame — in tako vse čuje, kaj se v tem studiu predvaja. Tak približno je potek radio oddajanja, kajne! Tudi aparati za sprejemanje so že tako poenostavljeni in poceni, da si jih nabavi lahko prav vsak, komur je kaj do izobrazbe, ki si jo bo potem radia lahko razširil in izpopolnil.

LUTTERADE NA NIZOZEMSKEM.

Iskreno častitamo voditelju slovenskega naroda g. dr. Korošcu, da je prevzel težko delo naše mlade države kot predsednik vlade, Bog ga ohrani zdravega v nadaljnjem delovanju mnogo, mnogo let. Prosimo pa, da se spomni tudi na nas Slovence na Nizozemskem, da dobimo konzulat in slovenskega duhovnika, ker sta nam nujno potrebna. 20. julija se je pripetila nesreča v tukajšnjem premogokopu, katere žrtve sta bila 2 naših rojakov, namreč Kresel Franc iz občine Trnovo in Moneta Ivan. Kresel F. je čez nekaj ur podlegel bolečinam. Moneta I. je dobil težke poškodbe in ima eno noč z zlomljeno.

SODRAŽICA.

Dela pri povečanju in prezidavi naše župne cerkve so v glavnem končana. V kratkem bo postavljen tudi novi in krasni veliki oltar, katerega kamenite dele izvršuje po načrtih g. univerzitetnega profesorja Ivana Vurnika g. Al. Vodnik, kovinske pa g. Iv. Kregar iz Ljubljane, tako da bo posvečenje cerkve in oltarja in obenem sv. birna na angelško nedeljo dne 2. septembra.

MIRNA.

Dne 14. t. m. nas je zapustil in odšel na novo službovanje v St. Vidu pri Stični č. g. kaplan Hiti. Za ves njegov trud mu kličemo: Bog povrni, na novem službovanju pa mu želimo obilo božjega blagoslova. Hvaležni farani.

JAMNIK.

Vsem sosedom tem polom naznanjamo, da bo pri Sv. Primožu na Jamniku cerkveni semenj letos na angelško nedeljo 2. septembra Lepo povabljeni sosedi in znanci! Prav na ta dan bo popoldne ob treh v Nemiljah važen shod, na katerem se bo med drugim obravnavalo tudi za nas tako važno vprašanje glede ceste Kranj—Podbelica—Jamnik. Pridite!

KOZLJEK NAD CERKNJO.

V soboto dne 11. t. m. okrog 9 dopoldne, ko je sijalo solnce najlepše, se je od Borovnice preko Kozljeka pripodila megla, ter se je izgubljala tja doli proti »Menišiji«. Izgledalo je, kakor da bi bil požar na Kozljeku. To je tudi zmotilo požarno brambo iz Begunj — katere skrb in trud sta vse hvale vredne — ter se je takoj odpeljala na lice mesta. Ko so iz Bezuljaka ugledali voz z ognjegašci, so udi tam prišli zvoniti k požaru. Takoj nato so že prihili ljudje iz bližnjih vasi, da bi pomagali gasiti dozdevni ogenj. Hvala Bogu, da je bila namesto ognja le megla. To bi še ne bilo toliko, kaj takega se večkrat pripeti, toda za Kozljek nastane vprašanje, kaj bi bilo z njim v slučaju, če bi se bila v resnici pripetila ta nesreča? Vas nima nikake vode, razen v vodnjakih, kamor se nabira kapnica, ki pa so ob tej suši domalega vsi prazni. Tako bi bila v slučaju požara vsa vas prepuščena svoji usodi, posebno še, ker so vse hiše s par izjemami pokrite s slamo. Poskopja so pa zavarovana za tako malenkostno vsoto, da ni vredno govora. Požar, ki je uničil pred enim tednom vso vas Gorenje jezero, in ta dogodek naj bosta svarilo in resen opomin vsem hišnim posestnikom, da si zavarujejo svoja poslopja za primerne vsote, kmetom na Kozljeku s podžupanom na čelu pa, da je zadnji čas, da ukreduje vse potrebno za napeljavno vode v vas, kot je bilo že svoj čas v načrtu. Sedaj je lepa prilika, ker imamo v Ljubljani občinski odbor, ki bi gotovo priskočil s primerno podporo na pomoč.

Z našo umetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo x malimi stroški pripravi izvrstno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Gena 1 steklenički za 150 litrov Din 20.—, po pošti Din 40.—. Dohi se samo v drogeriji A. Kaseranova, Ljubljana in drogeriji Wolfram ul. M. Kaser, Maribor. — Tudi letos kupujemo ljupo cvetje.

LJUTOMER.

Kakor smo že objavili, se vrši na praznik Mar. rojstva, dne 8. sept. t. l. skr. prirreditve Ljutom. orl. okrožja v Ljutomeru, s prav pestrim sporedom. Ta dan se bo zbralo v našem prijaznem prišlekem mestu Ljutomeru, mnogo kat. misleče orlovsko in druge mladine, kakor tudi prijateljeve lepe orl. organizacije, da se pokaže sad tihega in vztrajnega orlovskega dela. Polovična vožnja po železnici je dovoljena in že sedaj prav vljudno vabimo vse, staro in mlado. Bog živi!

ST. JOŠT NAD VRHNIKO.

Ni še videl St. Jošt kaj takega, kakor 29. julija. že v prvih jutranjih urah so začeli prihajati ljudje od blizu in daleč, kljub temu, da so se na nebu zbirali oblaki in se je bilo bati, da bomo imeli deževen dan. Godba je zaigrala orlovsko himno, Orli in Orlice iz Horjula so v krojih in v narodnih nošah prihitali v St. Jošt. Nato se je vršil sprejem Orlov, Orlic in občinstva. Ob pol 10. so gospod župnik blagoslovili naš novi Dom, nato se je vršila služba božja pred Domom. Popoldne po litanijah je bil tabor, na katerem je govoril g. dr. Campa. Po taboru je sledila javna telovadba. Domu sta kumovala g. Franc Krasovec, lesni trgovec na Vrhniki in njegova g. soproga. Za veliko podporo, ki sta jo naklonila našemu Domu, jima izrekamo iskreno zahvalo. Zahvaljujemo se tudi vsem onim, ki so pripomogli, da se je Dom sezidal v ponos slovenskemu Orlovstvu, in v procvit vsej dobromisleči šentjoški mladini.

SKOCIJAN PRI MOKRONOGU.

Na Veliki Šmaren smo imeli pri nas zopet lepo slovesnost. Naš g. župnik Jože Anžič je praznoval 20-letnico svoje nove maše. Vse slavje je pokazalo, kako je priljubljen g. župnik. Njegovi župljani mu želimo ob tej priliki da naj Bog še mnogo let ohrani na tem mestu zdravega in čilega. — 8. t. m. so potegnili iz potoka Radulje okoli 30 let starega hlapca Miho Bovha. Celi dan je popival v neki gostilni, zvečer pa se je hotel ohladiti v potoku, a preobilo zaužit alkohol je zahteval svoje plačilo. Zopet žalosten vzgled kaj zna pijača!

KRESNICE.

Prostovoljno gasilsko in reševalno društvo Kresnice-Poljane v Kresnicah priredi v nedeljo, dne 2.

sept. ob 3. gasilsko veselico. Igrala bo domača godba. Vljudno vabimo.

ST. JURJ PRI LITILJI.

V nedeljo, dne 12. t. m. smo dobili pri nas dva nova bronasta zvonova, na katera je čakal njun mali tovariš, ki je bil vlit še l. 1771. — že deset let. Zvonova je blagoslovil preč. g. dekan Matej Rihar.

STARI TRG PRI RAKEKU.

(O pomoči pogorelcem na Gor. Jezeru.)

1. Za pomoč pogorelcem na Gor. Jezeru je vse tako urejeno, da skrb za pogorele oblasti (državna, oblastna, cerkvena), ki so odredile zbirke, katere bodo pogorelcem delile v sporazumu s tukajšnjim odborom. 2. Prosimo; odredite zbirko za pogorele tako, da v vsakem kraju samo županstvo ali župni urad sprejemata in zbirata darove (v denarju in blagu), katere skupno (enkrat ali večkrat) dostavi podpisnemu odboru obenem s seznamom daril. 3. Da se v kali zatro vse zlorabe, prosimo, naj nihče (razen sorodnikov in ožjih prijateljev katerega pogoreleca) ne daje nikakih daril osebam, ki prosijo darov zase ali za druge, češ, da so pogoreli, ker so to navadno neznane tuje varalice, ki niso pogorele, ampak jih naznanite orožnikom! — Škode je nad 5 milijonov Din, zavarovalnine pa 200.000 dinarjev. Državne podpore najbrže še dalj časa ne bodo mogli prejeti, pomoč pa je nujna! Stari trg pri Rakeku, dne 12. avgusta 1928. Za občino Stari-trg, župni urad in odbor za pomoč pogorelcem: župan L. Keržič, predsednik župnik Jernej Hafner, tajnik, L. Ožbold, trgovec, blagajnik.

IZ MIRNE PEČI.

Na angelško nedeljo t. j. 2. septembra bomo imeli izredno cerkveno slavnost namreč posvečevanje dveh bronastih zvonov pri farni cerkvi, katero opravilo bo izvršil milostljivi g. prošt iz Novega mesta. Začetek opravila ob pol 10., nato slovesna sv. maša s pridigo in darovanjem za nove zvonove. Pokažite se botri in botrice! Občinska pota so v zelo slabem stanju, letos se skoro nič ne popravlja, vse delo v tem oziru počiva spanje pravičnega. Zupanstvo zgani se! Včasih so rekli: nova metla dobro pometi, kedar je nastopil nov župan. Globodolci so zelo potrebni dobre občinske ceste, žal, da

radi neudnosti med vaščani še dolgo ni pričakovati te tako potrebne ceste; eni hočejo imeti cesto speljano na Prečno, drugi zopet proti Dečji vasi, samo k središču lare ne, kjer imajo vendar larno cerkev, občinski urad, žekzn. postajo in druge ugodnosti. Može Globodolci, vedite dobro, da brez žrtve nikoli ne boste imeli ceste. Podpora za cesto Vam je na ponudbo, ne zamudite te priložnosti.

STARI TRG PRI LOŽU.

Za Stari trg pri Ložu je bilo zopet nekaj novega dne 5. VII. Starotški Orel je namreč praznoval 20-letnico ustanovitve. Proslave sta se udeležili cerkniška in logaška srenja. Prireditve je nad vse pričakovanje dobro uspela, dasi radi neznosne vročine udeležitev zunanjih članov in članic ni bila polnoljna. So pa tembolj domačini pokazali zavednost in pri telovadbi takorekoč ves prostor okoli telovadnice obkolili. Videti je bilo, da cenijo orlovsko organizacijo in da se zavedajo, kaj pomeni za bodočnost mladina vzgojena po orlov. načelih. Glede nastopa članov in članic se je vsak pohvalno izrazil, zlasti glede orodne telovadbe. In da bi vtisi ostali tembolj trajni, je koncem telovadbe poskrbel dr. Milavec s svojim mladeniško zamišljenim govorom.

Prepričani smo, da je prireditve dosegla svoj namen; kajti marsikak oče je pri ljubki prosti zabavi dejal: Tudi jaz hočem svojega sina nagovoriti, da bo pristopil k Orlu.

Katastrofalna nesreča v Gor. Jezeru postaja vedno bolj občutljiva. Pogorelci naravnost z obupom štejejo dneve, ki nas ločijo od mokre jeseni, ko ne bo več mogoče staviti hiš in drugih stavb. Ako ne bo v kratkem državne podpore, da bi se mogli dobiti številni delavci, bodo nesrečni ostali čez zimo brez lastne strehe. In vrhulaga je dne 17. VIII. zgor. na Babni polici en hlev, ki ga je užgala strela in obenem ubila enega konja.

VOJNIK.

V nedeljo, 26. t. m. popoldne priredi vojniški Orel veliko tombolo na vrtu g. Fr. Kovarčiča. Po tomboli se vrši ob sviranju godbe, katere bo igrala tudi dopolne pri cerkveni slovesnosti, prosta zabava. Čisti dobiček te prireditve se uporabi za postavitev odsekovne telovadnice. Cena tombolskih kart po Din 2.—.

93

Razno.

Preveč zdravnikov. V Nemčiji je bilo pred vojno 34.000 zdravnikov, danes jih je 40.000, pri čemer treba upoštevati, da je današnja Nemčija znatno manjša. Zdravniki so v prvi vrsti odvisni od bolniških blagajn, katerih honorarji tvorijo 80 odstotkov dohodkov vseh zdravnikov. Povprečno zaslužijo nemški zdravniki po 7—8000 mark na leto (1 marka je ca. 13 dinarjev). Zaradi prenapolnjenosti vlada na tisoče novih akademikov ne pripušča k zdravniški praksi. — Ženskim zdravnicam se ne godi nič boljše.

V nesporazumenju. V neko trgovino na deželi je prišel Italijan in je v svoji blažen materinskih zlatih nekal, česar trgovca ni razumela. Videč, da se obira, ji je nestrpno zaklical: »Presto, signora, presto!« (Hitro, gospa, hitro!) — »Preste pa nima-mo,« mu je odgovorila trgovka.

Jetika v Sloveniji. Na jetiki umira v Sloveniji povpr. vsak sedmi bolnik. Jetičnih ljudi pa je v Sloveniji približno 60.000.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Ker je Cilka še vedno mirno spala, je stopil Janez kmalu za gospodom župnikom k Jermanu, da pogleda, kako in kaj. Spotoma je premišljeval obe hiši, Hribarjevo in Jermanovo in primerjal drugo z drugo. Otroci obeh so dobri. Razen Jermana, ki se je zadnje čase najbrže radi obupa in kesanja udal pijači, da potolaži in umiri pekočo vest, so bili tudi starši vse prej ko napak. Ali vendar ni sreče ne pri enih, ne pri drugih. In ni mogel doumeti vsega tega Janez. Ko mu vse razglabljanje ni moglo utešiti vprašanja, zakaj, je vrge premišljevanje od sebe in se spomnil božje Previdnosti, ki vedno ve, kaj dela. Bo-lest in nesreča morata biti, ste bili in boste vedno na svetu! Pa Bog vedno o pravem času da pravo. Pri Jermanu se je Mani pričelo zdravje vidno boljšati, in četudi očetova smrt težka nesreča za vso hišo, bo vendar pravočasna, ko je Miha že za gospodarstvo zrel, Mana pa za ženina, ki že komaj neveste čaka. K Hribarju pa je božja Previdnost že zdavnaj poslala njega, nevrednega hlapca, da je v pomoč in uteho ženskama.

Ko pride Janez do Jermana, že staremu svetijo. Duhovni gospod molijo naprej, družina jim odgovarja. Sredi molitve šine nakrat stari Jerman kvišku, pa zopet nazaj, in preden se družina dobro zave, izdihne za vedno. Ravno tedaj pride v hišo Tine, ki je pastir stekel ponj po Janezovem naročilu, da bi pomagal Jermanovim. Ker je tudi Lona urna in pri-pravna, je pomoči dovelj in duhovni gospod odidejo,

da se pripravijo za mašo. Z njimi gre Janez in jim spotoma pripoveduje dogodke preteklih noči ter jih poprosi, naj pridejo popoldne k Cilki, ki bo gotovo potrebna njihove pomoči in tolažbe. Gospod mu radevolje obljubijo.

Še nobeno nedeljo, kar pomnijo Dobravci, niso gospod župnik govorili tako lepo kakor tisto jutro, potem ko so oznanili smrt Jermanovo in omenili dogodkov v Golici in v Dobravi, ki so se zgodili prošle noč. Vsa cerkev je jokala. A tudi maševali niso gospod že zdavnaj ne tako dolgo ko tisto jutro. Ministrant Lukec je pravil dopoldne potem, da so gospod župnik pred obhajilom, preden so zavžili sveto Telo, gotovo desetkrat izrekli: dona pacem! in jokali, ko so zavžili...

Kmalu po maši so prišli gospod župnik na Hribarjevo. Cilki se je proti dnevu poslabšalo in huda vročica je gorela iz nje. Gospod župnik so svetovali Janezu, naj brž gre kdo po zdravnika v trg. Nato so sedli k Cilkini postelji. Tolažili so bolno dekle in Cilka jim je pričela praviti v presledkih o vsem, kar je bila ponoči doživela; največkrat pa o Matevžu, svojem ljubem ženinu. Nazadnje je pa pričela gospoda prositi:

»Gospod župnik, če nam vi ne boste pomagali, kdo nam bo?«

»Vse storim, kar morem, Cilka! Ze zaradi nočnejše noči!«

»Ali bo mogoče rešiti Matevža?« vprašuje dekle in velike, globoko pod obrvmi ležeče oči z obupno napetostjo zro v duhovnega gospoda.

»Najboljše upanje imam, Cilka. Seveda ne bo šlo gladko in tako hitro, ali šlo bo, upam. Treba bi bilo pač dobiti prič.«

SMARJETA PRI NOVO MESTU.

V nedeljo 15. julija t. l. smo imeli pri nas izredno slovesnost. Presvetli g. knezoškof so posvetili novo župno cerkev. Lepše menda ni moglo biti. V soboto je šlo 10 kolesarjev skozi naproti celo v Kronovo. Na meji župnije sta jih pozdravila gg. župnik in župan ter na konju vodja konjenikov, katerih je prišlo 51, da so spremili Prezvišene. Bilo je veliko mož na voze. Ob cesti mlaji, slavoliki in polno ljudstva. Glavni sprejem je bil pred slavolokom pod vasio. Po raznih pozdravih so peljali vladiko v veličastnem sprevedu do nove cerkve, ki je bila res kot nevesta ozaljšana. Mlajev je bilo 130, vencev v cerkvi in zunaj cerkve čez 2 kilometra — vse okusno, nič natlačeno. Dekleta zaslužijo posebno pohvalo! Od sobote na nedeljo se je celo noč molilo v kapelici pred župniščem kjer so bile svetilje, katere so škof vzdajal v oltarje. Obredi posvečevanja so se v nedeljo pričeli ob 8 zjutraj in so trpeli s sv. mašo Presvetlega, z darovanjem in sv. birno do ene in pet minut popoldne. Občudovali smo, s kakšno mladeniško živahnostjo so škof vse izvrševali. Duhovnikov razum škofa je bilo 16, ljudstva pa toliko, da ga Smarjeta toliko se ni videla. Vse se je izteklo lepo in v redu v največje veselje g. škofa in domačega g. župnika, ki je ta dan obhajal 25-letnico mašništva ter cele župnije. Veliko je bilo truda, pa ta dan je bilo vse pozabljeno. — Osvetčana cerkev je bila fotografirana. Velike slike se dobe pri župnem uradu po 40 Din. Izdelujejo se tudi razglednice. Ko bodo gotove, blagovoliše jih pridno kupovati, da bo imela cerkev nekaj dobička, da bo lažje plačala dolg. Priporočamo se za milodare za novo cerkev.

BOH. BISTRICA.

Te dni so zapustili našo faro gosp. kaplan Jožef Strah, kar je povzročilo žalost pri vseh faranih, ker so bili vsled svoje vsestranske delavnosti splošno priljubljeni. Z največjo vnuemo so delali za povzdigo pobožnosti in vere tako v cerkvi kakor zunaj med farani ter kakor katehet v šoli. Od hiše do hiše so šli ter agitirali da je vsako krščansko hišo prišel krščanski časopis in da so se ljudje naročili na Mohorjeve knjige. Njih zasluga je, da se je društveno delo v prosvetnem domu poživilo, ter se je pod njih osebnim vodstvom vršilo nešteto prireditve. V pretečenem mesecu se je v prid društve-

nemu domu vršila loterija, katere je nadvse pričakovane dobro izpadla, za kar imajo največje zaslug g. kaplan Jožef Strah. Za vso njih delavnost kličem gospodu kaplanu ob odhodu iz naše fare: Bog Vam plačaj!

PO SVETU

Italija.

s V Zadru je tifus. V Zadru in v predmestju Arbanasih se tifus neprestano širi in je že več sto ljudi obolelo, mnogo pa jih je tudi umrlo. Naše oblasti so strogo zastražile mejo na jugoslovansko-italijanski meji. Podatki iz Zadra navajajo, da je bolnih za tifusom v Zadru nad 700 oseb, smrtnih slučajev pa je bilo dosedaj že nad 260.

s Razno. Pri kopanju je utonil v Idriji 16-letni Karl Lapajne iz Idrije. — Pod avto je padel na črnim vrhom in nato v bolnici umrl 50-letni Anton Krapež, prekupevalec, doma na Colu. — V ponedeljek 6. julija je padlo tudi na Primorskem precej dežja. — Smrtno se je ponesrečil pri vožnji hľadov iz gozda Andrej Repič iz Sturije. — Colski župnik g. Ivan Jane je praznoval te dni 30-letnico mašništva. Na Colu pa opravlja dušno pastirstvo že 25 let. — Po trinajstih letih se je povrnil iz Rusije Anton Bratuž iz Dola pri Čepovanu. — V reki Vipavi je utonil 27-letni Alojzij Krpan iz Gorenje Vrtojbe. — Umrli je Ivan Pervanja, zadnji župan občine St. Viška Gora. — Na Krasu okrog Ponikev, Avbera in Gradenj je divjala preteklo soboto strašna toča, ki je uničila več kot polovico pridelkov. — V

Studenem pri Postojni sta zgoreli hiši Iva na Debeveca in Franceta Milavca. — V Dolini je uničil požar Mahničovo hišo. — Mussolini je dal družini obšč. čuva Josipa Cerkenika, ki je bil ubit v Škocijanu pri Divači, 3000 lir podpore.

Bolgarija.

s Za mir na Balkanu. Francoska in angleška vlada sta opozorili bolgarsko vlado, naj enkrat že napravi konec komitaških vpadov v Jugoslavijo, ki jih organizirajo Macedonci v Bolgariji. Posebno te dni, ko je bila Hrvaška razburjena radi Radičeve smrti, so nameravali Macedonci udariti v Macedonijo in napraviti zgago v Jugoslaviji. Angleški poslanik v Sofiji je nadvse odločno nastopil v imenu zunanjega ministra Čemberlena. Rekel je, da ne bo Bolgarija dobila posojila, ako ne bo ubogala.

Grčija.

s Volitve za državni zbor. Preteklo nedeljo so se vršile v Grčiji volitve za narodno skupščino. Od 250 mandatov je dobila stranka Venizelosa nad 200 poslancev. S to zmago se je grško ljudstvo izreklo še nadalje za republikansko državno obliko. V Belgradu so sprejeli vest o Venizelosovi zmagi z velikim zadovoljstvom, ker je ta grški državnik prijatelj Jugoslavije in bodo zato v bližnji bodočnosti med nami in Grčijo gotovo zavladali dobri odnošaji.

Drobne novice.

Železniška nesreča v Hovanu v Indiji je zahtevala 18 mrtvih, 48 ranjenih.

»Kako, ko pa nikogar razen financarja Ivana ni bilo blizu? Ta pa je pričal proti Matevžu, čeprav po krivem.«

»Upajmo, da se zave in izpove po pravici. Pisati hočem gospodu, ki v ljubljanski bolnici izpovedujejo bolnike, naj vplivajo nanj.«

»Storite to, gospod župnik!« prosi dekle.

»Pa Tilnu bo treba sporočiti, česa dolže Matevž! Vem, da ne bo pustil, da bi bil Matevž mesto njega po nedolžnem obsojen in zaprt!«

»Kdo bi ga obvestil, gospod župnik?« vprašuje tekle v skrbah.

»To pa le meni prepusti in Janezu, vse urediva, da bo prav in dobro! Ti le nase pazi in varuj se, da te dobi Matevž zdravo in čilo, ko se vrne. In to bo kmalu, več Cilka, zato le glej da ozdraviš čimprej!«

Cilka hvaležna stisne duhovnemu gospodu roko, ko se poslove in obljublja, da pridejo pogledat vsak dan, če bo le malo časa. Za njimi kmalu pride zdravnik, ki je tudi komaj oči zatisnil prošlo noč, in ugotovi, da ima Cilka pljučnico ter je treba sila paziti. Na vprašanje pove tudi, da se Ivan ni nič več zavedel in so ga nezvestnega odpeljali v Ljubljano. Dosti upanja ni zanj, meni, ali pri Bogu je vse mogoče.

Popoldne prideta Cilko obiskat Mana in Lona. Pa Tine je z njima. Cilki je po zavžitih zdravilih in večkratnih ovitkih precej odleglo, tako da more govoriti z obiskovalci in jim potožiti svoje skrbi in bolesti.

»Ej, kaj bi se samo emerila, ko pa se vse prav in dobro obračata! jo zavrača Lona. »Poglej, Mana je tudi trpela, zdaj pa je Bog vse v prav obrnil in ne bo dolgo, ko bosta Tine in Mana mož in žena. Zato pa je tudi prav, da si morala v posteljo, Cilka! Če bi te to ne bilo obiskalo, Bog ve, ali ne bi bila drla za

Matevžem doli v trg in tam norela in skakala povsod, da bi ljudje s prstom kazali za teboj!«

»Toda Matevž je zaprt, pomislite Lona! ugovarja Cilka.

»E, kaj meni, da še nikdar ni bil nikdo zaprt? Pa zato še ni umrl! Tudi Matevž je bil že enkrat, pa je še drugega enakega učakal. In jaz in Tine smo že tudi sedeli, pa smo še vedno zdravi in živi tukaj!«

»To je bilo pa drugače!« meni Tine.

»Nič drugače! Seveda, mene ste imeli seboj in jaz sem vas izgrizla. Saj vi mladi ste tako preneumni za kaj pametnega. Javkate in emerite se, namesto, da bi pomolčali, pa vase šli po pametno misel, potlej pa široko pravo zinili!«

»Menda bo res kar tvoja držala, Lona,« meni Janez, ki sedi z materjo pri Cilkini postelji in je ves v težke misli zatopljen. »Samo, kaj pomaga: jaz se ženem že ves dan in grebem po možganih za pametno misel, pa mi ne pride na um,« se jezi sam nad seboj.

»Ker ne potiplješ na pravem kraju. Le čakaj, da se zaženem jaz, Lovračeva Lona, dol v Fužino, pa boš videl, ali izgrizem Matevža, ali ga ne!«

»Ej, Matevž je zdajle že v Kranjski gorici ugovarja Janez.

»Kaj meni, da je Kranjska gora kaj boljšega ko Fužina? Tiste gospode pri rihti poznam vse, posebno onega, ki se v Fužini ženi. Dekle njegovo poharam, kaj mislijo gospodje pri rihti, pa bo že pravo ugenila, boš videl, Janez!« zagotavlja Lona.

»Sam Bog ti daj!« želi jo mati, ki imajo veliko zupanje v Lono in njene zmožnosti. Le Cilka ne more prav verjeti vsem tem lepim besedam in se zagriže, ko gostje odidejo, še bolj v svoje misli in zle slutnje, tako da ji solze kar v potokih vro iz srca v oči in po obrazu. V tej bolečini ji prične znova rasti vročica in

Kaj delajo državniki in generali stare Avstrije?

Kako zelo je temeljita stara Avstrija na nemških narodih in koliko nemških mož je zavzemalo visoka mesta zgolj na račun teh narodov, priča dejstvo, da pretežno večina teh mož v vojni Avstriji ni našla nikake uporabe več v javnem političnem življenju in se je umaknila v zasebno življenje — v kolkor jih smrt ni presečila na oni svet, kjer se gotovo počutijo bolj domače nego v novi Avstriji. Bivši zunanji minister grof Berchtold, ki je podpisal ultimatum proti Srbiji, živi danes deloma v Monakovem deloma v svojih posestvih na Češkoslovaškem ter piše svoje spomine. General Auenberg, bivši poveljnik IV. avstrijske armade, je danes navaden zabavnik in pisatelj; ravno tako bivši ministr. predsednik grof Clam-Martinič, ki so mu posestva na Češkoslovaškem zaplenili in ki se preživlja s časnikařtvom. Lepše je usoda ravnala z zadnjim ministrskim predsednikom Hussarekom, ki je danes na Dunaju vsučilski profesor. Njegov predhodnik Seidler pa ni danes mnogo več nego

Na francoskem sta trčila skupaj brzi in vojaški vlak. 29 oseb ranjenih.

Na Moravskem je obolelo na legarju 74 ljudi.

100.000 vojakov so poslali Italijani na jugoslovansko mejo.

Italijanski listi poročajo, da je v Italiji 25.000 odvetnikov preveč.

Na Dunaju je zbolelo 28 oseb na legarju, od teh je 9 umrlo.

V Južni Italiji je pogorela vas 70 hiš.

V Lodcu na Poljskem je uničil požar kemično tovarno in sosedne hiše 30 mrtvih in 300 ranjenih.

V Nemčiji so prišli na sled goljufijam z obveznicami vojnega posojila. Škode do 30 milijonov mark.

10 cm snega je padlo 29. julija v Buenos Aires v Ameriki.

30.000 ljudi je zbolelo v Grčiji na tifusu.

V Čehoslovaški ni več nobenega komunističnega časopisa. (Tudi slovenska beljeviška »Enotnost« je zmrznila.)

Morilec generala Obregona v Mehiki je izjavil, da ni izvršil svojega čina po nalogu katoličanov.

51 smrtnih žrtev je bilo v angleškem letalstvu od začetka tekočega leta.

Smadnšnica je zletela v zrak v bližini Bukarešta. 6 vojakov mrtvih.

V Rio de Janeiro v Braziliji je umrl slavniti italijanski letalec Karl Del Prete.

Pri skupščinskih volitvah v Albaniji je zmagala vladna Zogova stranka.

1000 parlamentarcev raznih držav pride te dni na posvetovanje v Berlin.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Nove knjige.

Smarna gora. Spisal Josip Novak. Sloveča Marijina božja pot in najbolj priljubljena izletna gora Ljubljane in nje okolice je dobila v tej 147 strani broječi knjižici bogat in temeljit popis v vsakem oziru. Popisana je najprej njena lega, vsa pota, ki vodijo nanjo, rože, ki rastejo na njenih pobočjih, vsa živali, ki se dobi na njej. Potem je podan popis gore v turističnem oziru in nato zgodovina. V vseh podrobnostih je podana zgodovina cerkve v vseh njenih delih. Na široko se obravnava Smarna gora kot božja pot in bo marsikatera fara videla v knjižici, da je pozabila na davno obljubo ali navado obiskati nebesko kraljico na Smarni gori. Končno so našli še z raznimi podatki šmarogorski duhovniki in kot sklep posestva šmarogorske cerkve. Knjižico krasi 9 slik. Stane Din 14. Cisti dobiček je namenjen za nove zvonove. Dobi se na gori ali pri župnem uradu v Vodich pri Ljubljani. Knjižico vsem častilec Matere božje na Smarni gori najtopelje priporočamo, ker bo vsakdo z mnogo večjim užitkom hodil na to ljubko goro, če jo bo poznal prav od vseh strani.

Študenti žive vede. 24 govorov o svetih zakramentih. Govoril dr. Milael Opeka. Temeljiti in učinkovit obenem pa privlačen in gorak pouk o sv. zakramentih nam je danes bolj potreben kot vsakdanji kruh. Trojni greh: napuh, pohlep po blagu in nečistost se je danes celo v krščanska srca tako globoko zajedel, da razdeva ne samo dušo in njeno bogstvo, temveč uničuje tudi zemeljski blagoslov, tudi vsakdanji kruh. Edina, pa prav edina temeljita in trajna pomoč so sv. zakramenti s svojo nadnaravno močjo. Bog sam dela v nas s svetimi zakramenti. Stolni govornik dr. M. Opeka zna to tako preprosto, obenem pa prepričevalno povedati in napisati, da bo znal vsakdo, ki bo iz knjige s premislekom in ljubeznijo zajemal, vse drugače izkoristiti — naj nam bo dovoljena ta beseda — te študente milosti za svoj dušni in telesni blagoslov. Naj bi se glasno čitala po naših družinah. — Stane Din 32, po pošti Din 2 več ter se dobiva v prodajalni K. T. D. (Pri Ničmanu) v Ljubljani.

Zasavje. Letovišča, kopališča, prirodne, zgodovinske in druge znamenitosti, izleti po gorah in dolinah. Spisal R. Badijura. Knjiga je prirejena za ob-

iskovalce vsega Zasavja od Ljubljane do Celja in Zagreba. Vse je podano v njej, kar potnik rabi: daljave, višina, pota, gostilne, kolodvori, zgodovinski podatki. Docela moderna izletna knjižica. Pot po zasavskih krajih s tako knjižico v roki ti da še enkrat večji užitek kot sicer. Stane Din 25 ter se dobi pri Zvezi za tujsko promet v Ljubljani in v vseh knjigarnah.

Italija in naša lesna industrija.

O tej važni zadevi je napisal dr. Fran Ogrin v »Trgovskem listu« z dne 31. julija zanimiv članek, katerega prvi del prinašamo skoro dobesedno. Glasi se:

»Večino celotnega izvoza Slovenije tvori les. Da izvažamo še vedno pretežno le tesan in rezan, da celo okrogel les, to je naš stari poglavitni greh. Res izvažamo tudi že podelan les: pohištvo, zaboje in to v Egipt in druge kraje ob Sredozemskem morju, toda ta del tvori le neznamenit odstotek vsega lesnega izvoza. Tako ostaja inozemstvu, zlasti Italiji ves ogromen dobiček, ki mu ga nudi predelavanje lesa v zaboje, pohištvo in druge izdelke.

Italija pa igra tukaj še drugo vlogo. Ona je navadni prekupčevalec z našim lesom. Mnogo od nas kupljenega tesanega in rezanega lesa prodaja enostavno naprej v razne pokrajine ob Sredozemskem morju in spravlja v svoj žep lepe dobičke te za nas nepotrebne vmesne trgovine. Isto je z lesnimi izdelki, ki nastajajo v Italiji iz našega lesa.

To lesno trgovanje vsebuje za nas dvojno škodo: a) Mi izkupimo za les toliko manj, kolikor znaša razlika med ceno za

94

oče znane igralko. Bivši zunanji min. grof Czernin je bil v novi Avstriji nekaj let narodni svetnik, a se je potem iz političnega življenja umaknil ter se udeležuje pri nekaterih industrijskih podjetjih. Mnogo bivših politikov, ki so prej igrali veliko vlogo, živijo danes na Dunaju kot publicisti, zavarovalni agenti, lastniki barov in podobno.

Poljaki se množijo. Pred tremi leti se je nahajala Poljska glede naravnega prirastka prebivalstva na tretjem mestu med evropskimi državami. Minulo leto pa je prišla Poljska na prvo mesto, ker kažejo 420.000 duš naravnega prirastka na prebivalstvu, dočim ima Nemčija, ki ima dvakrat toliko prebivalstva, samo 403.000 duš prirastka. Italija s 43 milijoni prebivalstva 410.000 duš. V Poljski je dvakrat toliko rojstev kakor smrti. 66 odstotkov vseh rojstev odpada na katoličane.

Pogovor. Ona: »Povej, Adolf, ali me boš ravno tako rad imel, ko bom stara in grda.« — On: »Gotovo, kajti bolj stara si lahko, grda pa ne moreš biti nikdar več.«

proti večeru se ji prične blesti. Z ave Marijo pridejo duhovni gospod in z njimi zdravnik, a Cilka ne spozna nikogar več, vedno huje gori njeno telo in obraz, kakor rdeč cvet je na belih hodnih rjuhah. Vso roč gori tako in blodi in vpije iz vročice, da jo Janez in mati in Lona komaj udreže na postelji.

Petnajsto poglavje.

V zaporih ljubljanskega deželnega zodišča sedi v samotni celici na trdem ležišču Matevž in sloni s komolci oprt na kolena v globokem premišljevanju. Njegove misli so vse te dni, odkar so ga bili prepekljali iz Kranjske gore sem doli v Ljubljano, še bolj v Golici in na Dobravi in na Koroškem kakor prej, ko je bil v resnici tam. V Kranjski gori je pač še malo mogel dihati, ker je skozi rešetke na oknih vel planinski zrak in je jetnik videl pred seboj planine, Razor in Prisank, Kriške pode in Špik in ves tisti venec s snegom pokritih gora, ki obrobajo Pišenco in kranjskogorsko urez. Ali tu v Ljubljani ga duši, ga tlačijo k tlom megla in zrak, ki je dušljiv in gost, da bi ga lahko s nožem rezal in je dima v njem in prahu, da so mu ga polna pljuča in grlo ter ga niti izpljuniti ne more. O, zdaj šele zna Matevž prav ceniti svoje planine, zdaj šele prav ljubi koroške gmajne in goliške plazove, zdaj, ko ne more dihati in hira v smrdečem zraku kakor cvetica, če jo gojiš v sobi, polni tobakovega dima.

In Cilka! O, kaj je neki zdaj s Cilko? Je živa ali mrtva? More še misliti nanj? Vsaj stotino tega, kar misli Matevž nanjo? Pač so mu pred dnevi pisali dobrih gospod župnik, naj se nič ne boji za svojo nevesto, ki je pač bolna, vendar se ji počasi zdravi v vrača. Ali Bog ve, niso to le samo besede, besede

tolažbe dobrega gospoda? Kako so mu še pisali duhovni gospod? Naj ne obupa, vse se bo še na prav obrnilo, samo da Tilna iztaknejo, ki bi gotovo takoj priznal svojo krivdo, da bo Matevževa nedolžnost dognana in izkazana. So že na delu za njegovo oprostitve, pišejo, kar mirno naj počaka, pove sodnikom vse, kakor je bilo in šlo bo. Tudi advokata mu dobe, mladega in vnetega, ki se bo zavzel zanj in pripomogel pravici do zmage. O seveda, pisati znajo dobrih gospod, pisati, kakor bi rožice sadili, čeprav jim v pridigi beseda ne teče tako gladko! Na prižnici se jim težko trga iz ust, čeprav se jim vidi, da bi radi lepše povedali. To pismo je pač le bolj tolažba, samo upanje, ki pa je še daleč od uresničenja. Kdaj bo spet videl goliške gmajne, kdaj spet zdrnil po plazu v koroško stran pogledat v Breznico, kako gospodari sestra Majda in njen mladi mož? Kdaj? Morda šele čez par let, morda nikdar več, ker bi ga ta smrdljivi zrak umoril?

Še bolj globoko kloni glavo Matevž in nobeno upanje noče pograti v njegovem srcu. Saj komaj more še moliti! Vse se mu meša in suče v glavi, kakor pijan je v tem vzduhu, stene tišče vanj, da ga v sencih boli in mu kljuje v njih. O, Golica, ti kraljica gorenjskih planin, zakaj te vsaj videti ne more tvoj sin Matevž? Zakaj si pustila, da so ti ga ugrabili, ga siloma odpeljali od tvojih nedrij in ga zaprli? Zapri v to zatohlo luknjo, kjer umira v hrepenenju po tebi in si ne želi ničesar drugega več kot samo še: videti tebe, kraljica, enkrat samo še zdrseti po kamnitem plazu v koroško plat, enkrat samo še se podričniti po senožeti od Kadilnikove kočice notri v graben, kjer valove podi po skalah od tajajočega se snega narastla Jesenica!

tesan in rezan les v Italiji in med drugimi državami, odn. kolikor znaša razlika med ceno teh polizdelkov in končnimi izdelki, postavljenimi v italijanske kraje, oziroma kraje južne Evrope in severne Afrike. b) V *socijalno gospodarskem oziru*. Ako bi mi izdelovali pretežno doma lesne izdelke, bi mogli zaposlovati veliko več delavcev v svojih podjetjih, davčna moč domače dežele pa bi se dvignila. Tako bi se zmanjšalo sčasoma tudi izseljevanje naših ljudi v prekooceanske države radi zaslužka.

Da vlada še vedno opisani način našega gozdnega izkoriščanja, za to je več vzrokov: bližina Italije, dosedanje stare zveze naših lesnih trgovcev in izvoznikov, zveze z dobro denarno oprtimi laškimi trgovci; skromnost naših ljudi, ki se zadovoljujejo že z malim dobičkom; nedostanost naših meddržavnih trgovskih pogodb; žilavost in okretnost italijanskih lesnih trgovcev. Pozabiti tudi ne smemo, da mora naš lesni izvoz prestajati hudo konkurenco z onim iz dežel (Avstrija, Romunija), kjer raste les boljše kakovosti. Vse to pa so težave, ki se dajo premagati z vztrajnim, dobro organiziranim delom, s primernimi trgovskimi pogodbami z državami ob Sredozemskem morju, ki bi omogočevale in ščitile naš direktni lesni izvoz, slednjič z doslednim blagohotnim pospeševanjem (na železniško- in brodarsko-tarifnem, carinskem polju itd.) po naši državni upravi in oblastnih samoupravah. S tako smotreno akcijo bi izvedli gospodarsko osamosvojitev tudi v lesni industriji.

V nadaljnjem izvajanju razpravlja g. dr. Ogrin o škodi, ki bi jo povzročile net-

tunske konvencije naši lesni industriji, ako vsebujejo kako točko o medsebojnem prostem ustanavljanju obrtnih, industrijskih in trgovskih podjetij. V tem oziru naj pripomnimo:

Mi v nettunskih konvencijah nismo zaljubljeni, toda one so danes »politikum«, to se pravi, da tudi to važno gospodarsko vprašanje izrabljajo žerjavci in radičevci za boj proti sedanji vladi in SLS. Ne bodo redki, ki bodo sicer čisto strokovno razpravo gospoda dr. Ogrina tako domnevali. SLS nettunskih konvencij ni sestavljala in ni bila v vladi, ki je te dogovore protno odobrila. Sestavljali, oziroma odobrili so jih žerjavci, oziroma radičevci. To g. dr. Ogrin ve, kakor mu gotovo tudi ni neznano, kaj bi pomenilo za našo državo in za njen ugled v mednarodnem svetu nesprejetje nettunskih dogovorov. Zato je odvisno danes tudi najmanjše izboljšanje nettunskih konvencij v prvi vrsti od dobre volje Italije.

Ako bi bil g. dr. Ogrin rapisal svoj članek takrat, ko je bil pravi čas za to, bi bila njegova izvajanja slovenski lesni industriji morda kaj koristila. Danes pa g. dr. Ogrin zveni — po toči. Zakaj, — smo povedali.

Meh za smeh.

»Vi ste priča, da me je ta gospod imenoval osel.«

»Da, pred sodnijo bom to z veseljem potrdil.«

Zagovornik: »Vaša stvar stoji slabo. Če ne boste navedli, kje ste se v onem

kritičnem času nahajali, boste dobili najmanj tri mesece.«

Obtoženec: »Če pa povem, kje sem bil, pa pol leta.«

»Pri nas v Newyorku je že štirinajst dni videti neko žensko brez glave.«

Farmer: »To ni še nič. Pri nas se lahko vedno vidi može brez glave, v trgovini, družtvih, da celo na vladi.«

»Kaj ste pa naredili z vašim možem, ko ste ga iz vode potegnili?«

»Nabila sem ga, da je bil ves črn. Ta si je zadnjikrat hotel življenje vzeti.«

Sosed je nevarno zbolel in sosedov Nace ga je prišel obiskat. Domači so mu v veži naročili, naj mu vendar ne omeni, kako zelo je bolan. Ta se je res držal navodila ter bolnega ves čas kratkočasil, kako bo zopet lepo, ko ozdravi. Ko je odhajal, je postal med vrati ter jih meril: »Hm,« pravi nato, »malo težko bodo pogrebci spravili rakev skozi ta vrata in po teh ozkih stopnicah.«

Učitelj: »Kobentar, imenuj mi tekočino, katera ne zmrzne.«

Kobentar: »Krop.«

Neki profesor je prinesel s sprehoda nahrbtnik gob ter naročil kuharici, da jih pripravi gob da njegovi ženi za večerjo. Naslednje jutro pri zajtrku je ženo ogledoval od vseh strani: »Ali si dobro spala noč?« — »Izvrstno.« — »Ali ti ni bilo

Vrata celice se odpro, vstopi ječar in zmoti Matevža v njegovih sanjah:

»Vstanite, gremo k zaslišanju! mu reče in že stopi med vrata.

Matevž vstane in se skoro opoteče proti vratom; v glavi se mu vrti, ko stopi na hodnik, kjer ga čaka še en ječar. Odpeljeta ga k preiskovalnemu sodniku.

Na hodniku pred uradnimi sobami je že precej ljudi, ki čakajo sodbe in pravice. Z nemim pogledom preleti Matevž obraze, ki od besedne borbe razvneti, od sovraštva in razpihovanja strme vanj kakor v deveto čudo ter stikajo glavo, da morda ugame ta ali oni od njih Matevžev pregrešek. In fantu se stisne srce, ko sliši, da spremljajoči ga ječar na zadevno vprašanje debelega možakarja odvrne:

»Financarja je ubil v Golici.«

Najrajši bi bil Matevž planil ječarju za vrat in ga v usta udaril za laž, ki jo ima ječar za resnico in jo je vrgel med zijajoče ljudi, da se ko blisk razleti po vsem hodniku.

»A-a-a—?« zijajo navzoči in za hip pozabijo vsak svojih sporov in razprtij. Zopet prilika, da napasejo svojo radovednost, da v naprej obsodijo človeka, ki jim ni ničesar storil in ki mu sodnik po vsem spraševanju bolj verjame, da je nedolžen, kot če bi bil uboj priznal.

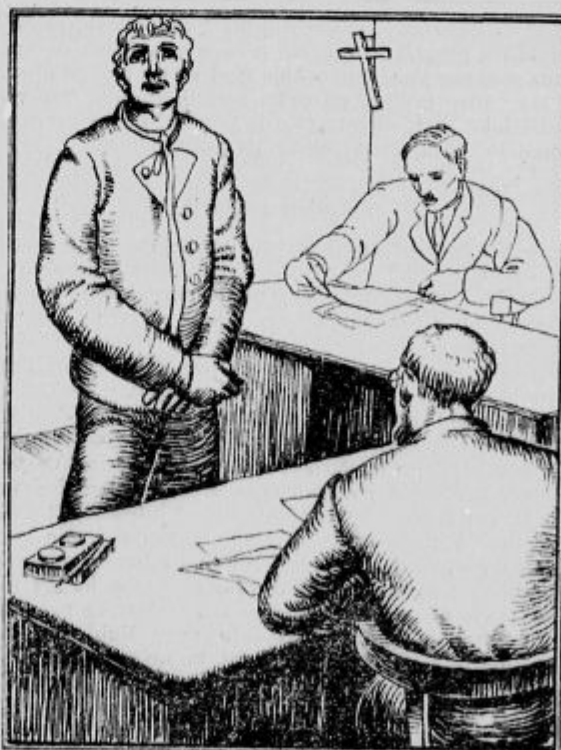
»Aha, sem v časopisu bral!« še sliši Matevž za seboj, ko stopi v sobo pred preiskovalnega sodnika.

»Številka 29?« vpraša sodnik ječarja, ki prikima.

Matevž Kobentar z Breznice na Koroškem, kajne, se obrne k Matevžu.

Matevž prikima. Že desetič gotovo isto vprašanje. Ko se vendar že poznata po različnih zaslišanjih.

»No, ali ste si že premislili in priznate, da ste financarja ubili?« ga vpraša sodnik in prodirljivo pogleda obdolženca pred seboj.

»Ne morem drugače kakor resnico povedati. Bog mi je priča, da ne lažem!«

Čudaki igralce. Pri- znani ruski igralec na klavir Ivan Reskelef, je v svojem testamentu izrazil željo, da bi ga po njegovi smrti položili v klavir, namesto v običajno krsto. Do tega sklepa ga je dovela hvaležnost, katero mora priljubljene- mu blagovonečemu prijatelju za najlepše ure njegovega življenja iskazati. Pravijo, da mu bodo njegovi pogrebci skušali izpolniti zadnjo, čeprav silno zanimivo željo.

Kitajski general in mo- da. Kitajski general Hen- Jih, ki je vrhovni poveljnik kitajske policije, je izdal razglas o ženski modi, ki dela ženske čedalje bolj nage. Kitajske ženske nosijo od starih časov hlače, a bile so dolge do tal. Sedaj so začele kitajske ženske hlače krajšati, kakor naše krilo. General pravi, da so ženske, ki nosijo kratke hlače in kratke rokave ali hodijo sploh brez rokavov, prave čarovnice ali coprnice, ki kažejo svoje babje meso samo z namenom zape- ljevanja. Zato general napoveduje ostre kazni grobiji kitajskih žensk.

Največkrat sije solnce na Špankem, namreč 3000 ur v letu ali povprečno dnevno po 9 ur.

slabo, nisi imela kakih bolečin ponoči? — »Ne, prav nobenih.« — »Hura, živio! Na ta način sem našel novo vrsto gob, ki niso strupene.«

Brezposeln gledališki igralec je srečal tovariša, kateri je bil v dobrem položaju. »Kam pa greš?« — »K svojemu krojaču grem.« — »Grem pa s teboj.« Grede mu je prišla dobra misel: »Ti prijatelj, jaz sem brezposeln, obleko bi pa tudi potreboval. Daj mi sto dinarjev. Ko boš krojaču plačeval račun, delaj se tako, kot da ti je sto dinarjev zmanjkalo ter prosi mene, da jih posodim. Kljub temu, da sem slabo oblečen, bo krojač dobil rešpekt pred menoj, ko bo videl, da ti posodim sto dinarjev. In naredil mi bo obleko na upanje.« Tovariš se je smejal načrtu ter onemu dal bankovec za 100 Din. Ko sta prišla h krojaču in je oni plačeval, se obrne k tovarišu: »Ti, posodi mi sto dinarjev, zmanjkalo mi je.« Brezposelni igralec pa odvrne: »Zal, da ne morem ustreči. Niti pare nimam pri sebi.«

JESENSKI TEČAJ

krojnega risanja in prirojanja damskih oblik pričenem s 1. septembrom t. l. — Vplačevanje ustatene ali pisane ROKA MEDVED strok. izpraš. učiteljica, Ljubljana, Mostni trg štev. 34

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitve ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Z mizar. pomočnika

vajena kmečkih mizar. del, sprejme za stalno delo Urban Pogačnik, Bukovica pri Škof. Loki.

Mlinarja poštenega, treznega, nesiljivega iščem. Naslov na upravo Domoljuba pod štev. 7584.

Čebel-kranjčev

kupim veliko množino po ajdovi paši. Plačam po kilogramu, panj posebej. Jakob Prešeren, p. Zirovnica (Gorenj.).

Zagarja ki ne bi bil stalno zaposlen na žagi, ampak uporaben tudi za druga opravila, iščem. Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 7586.

Enodružinsko hišo

kupim. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Anton Oblak, Smlednik 51, pošta Medvode.

Posredovalnica za službe **Ogrinc** Ljublj.

se je preselila iz Sv. Petra ceste na Miklošičevo ceste 28, nasproti sodišča, ter oddaja služkinjam, kuharicam, in natakaricam najboljše službe. — Za odgovor 2 Din. znamko.

Mlin na 4 tečaje oddam v najem. Jožef Grčar, Studenec 1 p. Dob pri Domžalah.

Mizarskega vajenca

kmečkih starišev sprejemem takoj. — Jožef Erjavec, Sr. Gameljne 17, p. št. Vid n. Ljublj.

Suhe gobe

Kupuje **SEVERAKO** Ljubljana

Kupci smo tudi za: deteljno seme, lizol, proso, kumno, laneno seme, travna semena, mravljinčna jajca, borovnice i. t. d.

PERI — SA — BENZIT

PERI — SA — BENZIT

PERI — SA — BENZIT

V DOMU

kjer vlada čistoča, je mir in zdravje. Oboje dosežete s vporabo **BENZIT-NADMILA** ki ne čisti samo obleke, perilo in druge predmete, temveč jih istočasno tudi desinficira vsled svojih antiseptičnih svojstev.

Nobeno drugo milo nima tako učinkovite čistilne moči kot **BENZIT-NADMILO**, ki opere brez truda navadne in najfinjše tkanine, volno in svilo.

BENZIT-NADMILO čisti belo in barvasto perilo, flanel, volno, svilo, čipke, zavese, preproge itd.

Dobro se v vsaki trgovini in trgovini polnjalnega blaga je ceni od Din. 8.- za kosa.

Benzit-Nadmilo

TVORNIC ZLATOROG MARIBOR

PERI — SA — BENZIT

Flober's puške lovske puške, brovnine, samokrese, pištole za streljanje psov, topiče, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetnični ogenj. **F. K. KAISER**, puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 6.

Prava pot v dosego zdravih živcev!

Boleži, utrjeni živci zagrenjujejo življenje, povzročajo mnoge bolezni, kakor bolečine, trganja, omotice, tesnoba, šumenje v ušesih, motenje v prebavi, pomanjkanje spanja, neveselje do dela in dr. slabe pojave.

Vseh bolezni se boste oprostili

le s pristnim Kola Lecithin-om, vitaminov bogatim hranilnim sredstvom. Ta je postal za človeka izvor dobrote, pospešuje na čudovit način delovanje telesa, krepi hrbtni mozeg in močnega, jači kile in ude, daje moč in nov življenjski pogum. Pristni Kola-Lecithin dosega čeda, dovaja prave hranilne snovi na skrajna mesta krvne tvorbe, oživlja, opogumlja in ohranja telo mlado in sveže.

Prepričajte se sami,

da vam nič neresničnega ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vankomur, ki mi piše

popolnoma zastonj!

in franko malo škatlico Kola Lecithina in knjigo zdravnikaz mnogotransko izkušnjo, ki se je sam moral boriti s to boleznijo. Plašite mi natančen naslov, pošljem vam obljubljeno takoj brezplačno.

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Milhaetkirchplatz 13, Abt. 317.

Edino najboljši

Šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le **Jos. Petelinca**

Grütnier, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke **Ljubljana**
blizu Prašernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
Večletna garancija.

Uredite si prebavo, da Vam minejo bolečine.

Bolečine v želodcu, črevih, trdo telesno odvajanje, glavobol, pritisk krvi v glavo, nervoznost, pomanjkanje spanja, zlati žila, slab teš - nastanejo zaradi slabe prebave. Uredite si svojo prebavo s preizkušenim eliksirnim FIGOL, da Vam minejo bolečine. FIGOL eliksir ureja prebavo in Vam vrača zdravje. FIGOL izdeluje in nečisti po postli proti povzetu z navaditimi o uporabi

lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2.

Originalni zabojek s 3 steklenicami Din 105,-, z 8 stekl. Din 245,-, 1 steklenica Din 40,-.

Mnogokratno zahvale sam dobrih vrst dan e in vsem zdravstvenim strokovnjakom FIGOL-ja.

Vse vrste bakrenih kotlov

izdeluje solidno in po konkurenčni ceni trdka

Jos. OTOREPEC, Ljubljana

Za Gradom št. 9 (ob koncu Streliške ul.)

Kadar kupujete
štrange, vrvi, uzde, afre, špago in druge vrvarske izdelke

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezano ta-
ko-le rudečo znamko:

V vsako hišo Domoljuba!

»Posodi mi brž sto dinarjev.« — »Čemu ti pa bodo.« — »Uro moram zastaviti.« — »I, zato vendar ni treba nič denarja.« — »Pač, pač — — — najpreje jo moram rešiti.«

»Janez, kaj boš napravil, ako bi skladišče smodnika zletelo v zrak, ti ostaneš pri življenju, tvojega tovariša vojaka pa bi vrglo v zrak?« — Janez: »Najpreje bom počakal, da nazaj na zemljo pade!«

Pšenica

cence nego koruza; porabite priliko za nakup, dokler cena še nizka, pri **FRAN POGACNIKU**, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 33.

Do sedaj najcenejša trdka v državi!
Skladišče **MEINEL & HEMOLD**
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGEN, MARIBOR št. 107. A.
Violine od Din 95,-, ročne harmonike od Din 85,-
tamburice od Din 98,-, gramofoni od Din 345,-
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega Vam pošljemo brezplačno

F. in I. Goričar, „Pri Ivanki“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 29

nudi najboljšo hlačevo in sukno za moške obleke od 40 Din naprej; volneno blago v vseh mod. barvah za ženske obleke od 45 Din naprej; fini oksford in celir za srajce od 12 Din naprej; prvovrsten šifon, bela in rjava kotenina, zelo močna, od 7 Din naprej; novodoloča flanela in barhenti za spodnje in gornje obleke od 11 Din naprej; flanelaste rjuhe, velike; platno za rjuhe, brisače, gradl za postelje, volnene vestice, maje, svilene in delenaste rute in šerpe, moške delavne in pražne srajce od 35 Din; kravate, naramnice, izgotovljene ženske in otroške klotaste in barvaste predpasnike itd. — Pazite dobro na naš naslov in številko 29, ker le tu kupite vse vaše potrebščine najboljše in najcenejše!

Lanišče (laneno slamo)

kupuje v vsaki množini po najvišji ceni
Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
GROSUPLJE pri Ljubljani.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000,-, vloge nad Din 300,000.000,-.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Izdajatelj: Dr. Franc Kulovec.

Urednik: Franc Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Ček.